

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII., ST. 31 - CENA 10 DIN

SOBOTA, 12. MARCA 1960

S plenuma Okrajnega sindikalnega sveta

Obvešččenost - osnova za pravilno odločanje

Neodložljive naloge sindikalnih podružnic pred volitvami delavskih svetov - Izpodrivati samovoljo in birokracijo, ki se skrivata pod različnimi plašči

Kranj, 11. marca - V K ranju je bil danes dopoldne plenum Okrajnega sindikalnega sveta o delavskem in družbenem upravljanju. Poročilo o tem je imela tovarišica Pepca Jež. Objavljamo ga v precej skrajšani obliki.

Letos poteka 10 let, odkar je bil sprejet Zakon o delavskih svetih, ki so pred tem delovali le kot posvetovalni organi. Čeprav je 10 let kratka doba, pa smo vendarle v tem času zabeležili lepe uspehe. Velik gospodarski in družbeni napredek, krepitev sistema socialistične demokracije, uspehi v proizvodnji, v sistemu nagrajevanja in storilnosti, krepitev socialističnih odnosov, vse to so bili vestni spremljevalci razvoja naše delavske samouprave. Nadaljnje povečevanje samostojnosti proizvajalcev in delovnih kolektivov pri razpolaganju s skladi podjetij je v precejšnji meri prispevalo k hitrejšemu porastu proizvodnje in delovne storilnosti, s čimer je bila tudi razširjena osnova za nadaljnje razvijanje naših gospodarskih sil.

Različni negativni pojavi, ki so se v zadnjih desetih letih pojavljali v našem družbenem življenju in predvsem še znotraj gospodarskih organizacij, so bili v središču pozornosti velikega števila samoupravnih organov. Delavski sveti so namreč pogosto objektivno razpravljali o pomanjkljivostih in napakah in dali konkretne predloge za izboljšave. Uspešno delovanje delavskih svetov ni le odpravljalo trenutne slabosti, pač pa je tudi izpodrivalo in preprečevalo prenekatere birokratska ravnanja.

DELOVNA STORILNOST IN KVALITETA - KLJUC ZA DVIG ŽIVLJENSKEGA STANDARDA

Primerjava bruto produkta in narodnega dohodka v zadnjih letih nam sicer kaže, da smo predvsem v gospodarstvu dosegli že zelo lepe uspehe, kar pa ne pomeni, da negativnih pojavov ni več.

Volitve v nove delavske svete bodo v času, ko se še nadalje krepijo materialno družbene osnove, preko katerih bodo državljanji uresničevali svoje osebnostne, politične, socialno-ekonomske in ostale pravice. Ukrepi, ki jih v tej smeri prinašajo družbeni organi okraja in občin, narekujejo prav organom delavskega upravljanja in zborom proizvajalcev po občinah še odgovornejše naloge. Zato je realna ocena sposobnosti organov upravljanja toliko važnejša. Pred naše samoupravne organe se danes v vsi resnosti postavlja vprašanje organizacije proizvodnje po najnaprednejših principih, po modernih tehnoloških postopkih, po sodelovanju med podjetji, po nadaljnjem razvijanju sistema nagrajevanja itd.

Moderna tehnika in izpopolnjevanje organizacije proizvodnje nam v tem pogledu odpirata nove poti. Predvsem pa je za nas vse zelo važno, da dosežemo, da vsak proizvajalec spozna, da je sam v visoki delovni storilnosti in kvalitetni proizvodnji ključ za splošni dvig življenjskega standarda. Organi delavskega upravljanja pa bi se morali istosčasno pogosteje ustavi ob delovanju, da kljub neomejenim možnostim razvoja tehnike delavski sveti zelo redko ali pa skoraj ne obravnavajo raznih predlogov za izboljšave in racionalizacijo proizvodnje. To kaže, da stimulacija v tem pogledu še ni dovolj razvita.

Delavski sveti, kako spremljajo v podjetjih nov način nagrajevanja po učinku in kako ga dalje razvijajo. Vsi so odgovorili, da od potrditve tarifnega pravilnika dalje delavski sveti o tem niso razpravljali. To kaže, da je nadaljnje razvijanje sistema nagrajevanja v gospodarskih organizacijah po sprejetju tarifnih pravilnikov stagniralo. Sistematično delo naših sindikalnih organizacij v pogledu pojasnjevanja prednosti novih oblik nagrajevanja postaja vse slabše in premalo prepričljivo, čeprav je to ena poglobitvenih nalog, od katere v mnogočem zavisi uspešnost novega sistema. Anketa Občinskega sindikalnega sveta v Kranju je tudi pokazala, da so delavci pretežno seznanjeni z vsebino sedanjih tarifnih pravilnikov in da zaradi tega tudi slabo poznajo politiko in vsebino novega sistema nagrajevanja.

Tovarišica Ježeva je nato govorila o delavskem upravljanju v manjših podjetjih, kjer je še več težav, nato pa poudarila, da je treba zdaj, ko volimo nove delavske svete, izdelati toven program dela, kjer je treba paziti predvsem na nenehno izpopolnjevanje organizacije dela in

tehnoloških postopkov, za nadaljnje razvijanje sistema nagrajevanja po učinku s tem, da se začne sistematičneje uvajati stimulacija za organizatorje, novatorje in racionalizatorje v proizvodnji, in na strokovno usposabljanje zaposlenih preko najrazličnejših oblik pošolskega izobraževanja.

Tovarišica Ježeva je nato govorila o odnosih med posameznimi člani kolektiva in o skrbi sindikalnih organizacij za uspešno delo delavskih svetov. Poudarila je, da bi morale predvsem sindikalne organizacije sistematičneje spremljati razne negativne pojave in skrbeti za izobraževanje članov samoupravnih organov, ker namreč izvolitev delavskega sveta še ne pomeni garancije za dobro delo.

OBRATNI DELAJSKI SVETI

Anketa Okrajnega sindikalnega sveta je pokazala, da nekateri delavski sveti še niso prebrodili začetnih težav in še niso utrdili sistema dela. Zasedanja

delavskih svetov so še vedno slabo pripravljena, člani kolektiva o tem niso obveščeni, člani DS včasih celo ne poznajo dnevnega reda itd. Poznamo celo primere, da kolektiv ne pozna članov svojega delavskega sveta. V takih podjetjih tudi ni posebnega zanimanja za delo samoupravnih organov. Od 1146 anketiranih pozna, po rezultatih ankete, pravice in dolžnosti članov DS in UO le 61%, 55% anketirancev meni, da je DS pretežno povezan s kolektivom, 45 odstotkov jih meni, da ima DS premalo posluha za probleme zaposlenih delavcev; z dnevnim redom je redno seznanjenih 39% anketiranih, slučajno 29%, nikoli pa 23%. 58% anketiranih je izjavilo, da bi prišli na seje DS, če bi imeli za to možnost; 52% anketiranih odgovarja, da DS nikoli ne vpraša za mnenje kolektiva, tudi ne pred sprejemanjem odločilnih ukrepov, 40% pa jih odgovarja, da se lahko udeležijo kot nečlani seje DS.

Tovarišica Ježeva je nato po-

(Nadaljevanje na 3. strani)

V sredo, 9. marca, je bilo na Jesenicah žrebanje naročnikov »Glasu Gorenjske«. Poročilo berite na 3. strani.

Obratni delavski sveti morajo biti upravni in ne zgolj posvetovalni organi

Razprava o uspehih in pomanjkljivostih delavskega in družbenega upravljanja je bila na plenumu zelo živahna. Precej delegatov je govorilo o obratnih delavskih svetih, s katerimi imajo nekaj izkušnje že v Zeleni na Jesenicah, ki pa so bili doslej še bolj ali manj le posvetovalni organi. Predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Andrej Verbič je poudaril, da dosedanji razvoj delavskega upravljanja, predvsem pa nagrajevanje po učinku, zahteva, da upravljanje čim bolj približamo ljudem, proizvajalcem, za kar so obratni delavski sveti zelo primerna oblika. Seveda pa to ne smejo biti zgolj posvetovalni organi, pač pa jim je za upravljanje nujno po-

trebna materialna osnova. Obratne delavske svete je treba usposobiti, da bodo samostojno gospodarili s svojo poslovno enoto.

Precej delegatov je govorilo tudi o seznanjanju članov kolektiva z dnevnim redom in sklepi delavskega sveta, ki je še vedno pomanjkljivo, tudi tam, kjer imajo tovarniške časopise. Razen tega so poudarili, da je zdaj, pred volitvami novih delavskih svetov, treba poostriiti borbo proti pojavom birokracije, ki jo pogosto zasledimo pri delu občinskih in okrajnih upravnih organov. Zbor proizvajalcev kranjske občine je v tem pogledu naredil že precejšen korak naprej, medtem ko so nekateri ostali zbori proizvajalcev po občinah še vedno bolj ali manj le »organ za dviganje rok«. Sprejemanje najrazličnejših sklepov, ki so pomembni za vse prebivalce, ne more in ne sme biti le stvar samo nekaj ljudi, pač pa stvar široke razprave, v kateri mora sodelovati čim več volivcev.

Delegacija poljske avtomobilske industrije v Iskri

V četrtek, 10. marca, je obiskala tovarno Iskra poljska delegacija avtomobilske industrije, ki se že nekaj dni mudi v naši državi. Delegacijo, ki jo vodi glavni direktor Združenja motorne industrije Poljske ing. Supernak, spremljajo tudi predstavniki naše avtomobilske industrije. Poljski gostje so si ogledali proizvodnjo v Iskri in se zlasti zanimali za obrat avto elektrike, po končanem ogledu tovarne pa so se s predstavniki Iskre pogovarjali o možnostih za kooperacijo in poslovno sodelovanje med Iskro in avtomobilsko industrijo Poljske.

Delegati plenuma Okrajnega sindikalnega sveta med zasedanjem

S seje Občinskega ljudskega odbora Kranj

RAZPRAVA O PLANU ZA LETO 1960

Porast bruto produkta za 11,7%, narodnega dohodka 10,6% in gospodarskih investicij za 77,1%

Kranj, 10. marca.

V prostorih Okrajnega ljudskega odbora je bila danes seja Občinskega ljudskega odbora Kranj, na kateri so razpravljali o predlogu občinskega družbenega plana za leto 1960. Ostale točke dnevnega reda (razprava o predlogu občinskega proračuna za leto 1960, razprava in sklepanje o popravkih odlokov o občinskem prometnem davku na maloprodajni promet ter o dopolnilnem proračunskem prispevku iz osebnega dohodka itd.) bodo obravnavali na nadaljevanju seje, ki bo v četrtek, 17. marca.

Osnovni cilj letošnjega družbenega plana je, že letos realizirati postavke petletnega perspektivnega načrta, doseči odgovarjajoč razvoj našega gospodarstva in vzporedno s tem povečati investicijske naložbe v te panoge in vlagati čim več investicijskih sredstev, ki bodo neposredno vplivala na družbeni standard naših delovnih ljudi.

Predlog plana kranjske občine za leto 1960 predvideva, da bo bruto produkt letos v primerjavi z lanskim letom porastel za 11,7

pravi za 77,1%, negospodarske investicije pa od lanskih 1 milijarde 239 milijonov na 1 milijardo 510 milijonov, to je za 21,9%.

Osnovna naloga, ki jo postavlja predlog družbenega plana za kmetijstvo, je povečanje proizvodne moči naših kmetijskih posestev, ki naj v perspektivi predstavljajo edino močnejšo obliko moderne, sodobne in naraščajoče kmetijske proizvodnje. Prav zato se predvidevajo za kmetijstvo letos precej visoke investicije, ki pa so nujne, če hočemo, da se bo kmetijska proizvodnja na socialističnih posestvih res dvignila za 57%, bruto proizvodnja na 1 ha zemlje pa od 180.000 na 283.000 dinarjev. Predlog plana predvideva za kmetijsko gospodarstvo za okoli 200 milijonov dinarjev investicij, kar bo šlo v glavnem za gradnjo hlevov in si-

losov ter za nakup živine, v združenem sektorju pa naj bi z združenjem sredstev finančrali gradnjo farme za piščance in kokoši v Naklem.

Od ostalih gospodarskih panog omenimo še obrt, kjer bo letos naraščala predvsem uslužnostna dejavnost. V ta namen bodo letos začeli graditi nove centralne obrtne delavnice na Zontarjevem vrtu, za kar bodo porabili okoli 200 milijonov dinarjev.

Plenum CK ZKS

V četrtek, 10. marca, se je začela druga seja plenuma Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Na plenumu so razpravljali o nekaterih aktualnih problemih gospodarske operativne in birokratskih pojavih v podjetjih in družbenih upravnih organih.

V počastitev Dneva žena

Voklo
Organizacija Zveze borcev Voklo-Voglje in Pionirski odred Osnovne šole Voklo sta v nedeljo, 6. marca v prosvetnem domu pripravila akademijo v počastitev Dneva žena. Pionirji, od najmlajših do najstarejših, so pripravili zelo pester kulturni spored. Ob koncu so bili deležni velikega priznanja občinstva. Organizacija ZB je povabila na proslavo tudi vse matere in žene padlih borcev NOV in jih po končanem sporedu pogostila.

Preživele matere in žene padlih borcev NOB iz Voklega

STARA LOKA — Preteklo nedeljo sta ženski zbor in moški oktet France Prešeren iz Kranja v počastitev praznika Dneva žena obiskala Dom slepih v Stari Loki. Pevke so navzoče skromno obdarile. Vsem slepim v Stari Loki bo ostal letošnji praznik žena v najglorijem spominu.

STRAZIŠČE — V soboto, 5. marca, je meški pevski zbor DPD Svobode pod vodstvom dirigenta Eda Osabnika priredil v Stražišču v počastitev Dneva žena koncert narodnih pesmi.

V nedeljo popoldne je bil tradicionalni družabni sestanek žena in mater, ki se izgovorile najbližnje svoje v narodnoosvobodilni borbi, v poslopju TVD Partisana. Organizatorja

sta bila osnovna organizacija SZDL skupno z ZVI in drugimi društvenimi organizacijami. V osnovni šoli Lucijan Seljak pa so pionirji in mladinci pripravili razredne proslave za svoje matere. Presenetili so jih z lepim kulturnim programom, s evetjem, čestitkami, darili in pogostitvijo.

Kamnik
SZDL v Podgorju je letos prvič priredila proslavo v počastitev 8. marca. Pri kulturnem programu so sodelovali najmlajši člani DPD Svoboda Duplica. Navzoči so si lahko ogledali tudi jugoslovanski film »Ne obračaj se, sinko.« Nekateri, predvsem starejše ženske, so prvič videli »živo sliko«, kot so dejale. Takih in podobnih prireditev si v Podgorju še želijo.

Bralci nam pišejo

Ali so kritike upravičene?

Gripa, ki je zajela tudi Gorenjsko, je napravila našim zdravstvenim ustanovam in podjetjem precej nevšečnosti. Samo v Zdravstvenem domu v Kranju so, brez ostalih tovarniških ambulant, zabeležili v januarju letos 35 novih obolelih za gripo, v februarju pa že 283. Tako velik porast obolelih pa je seveda močno obremenilo delo v proizvodnji in prav tako, če ne še bolj, naše delavce v zdravstvenih ustanovah. Obiskov pri bolnikih na domovih je vedno več, gneča v splošnih ambulantah je iz dneva v dan večja.

Zdravstveni tečaj

Sredi marca bodo v Škofji Loki in Gorenji vasi pričeli z 10-dnevnim zdravstvenim tečajem za vse uslužbence živilske stroke v loški občini. Slušatelji bodo poslušali predavanja o higieni živil, o preprečevanju zastrupljanja, o higieni prostorov in pribora, izvedli pa bodo tudi nekaj osnovnih pojmov o zakonskih predpisih, ki zadevajo proizvodnjo in promet z živilom. Ob koncu bodo morali tečajniki delati ustni izpit. Če kdo izmed uslužbenecv tečaja ne bo posejal, ne bo smel opravljati svoje službe. Tečaj bo v večernih urah.

V. R.

FLUOROGRAFIRANJE PLJUČ

SKOFJA LOKA — Na zadnji seji Sveta za zdravstvo v Škofji Loki so sklenili, da bodo v začetku aprila izvedli obvezno fluorografiranje pljuč na področju občine. Do takrat bodo po vaseh organizirali zdravstvena predavanja, med njimi tudi o pomenu slikanja pljuč. Po sklepu članov omenjene seje so v Gorenji vasi že pričeli s prezidavo in ureditvijo prostorov za lekarijsko postajo. Ta bo v dobrem mesecu že odprta. Precej so govorili tudi o problemu zobozdravstvenega in zdravstvenega kadra v loški občini. Tega namreč zelo primanjkuje, posebno v Poljanski dolini.

V. R.

Naval bolnikov pa je še posebej občuten v ambulanti zdravstvenega doma za otolska obolenja v Kranju. Minulo soboto se je v čakalnici in na hodnikih zbralo okrog 70 ljudi. Prvi so prišli že ob 6. uri. Ob 9. uri je bila čakalnica že povsem napolna. Med čakajočimi je bilo tudi več otrok, ki so z jokom še povečali slabo razpoloženje drugih. Okoli 9.30 so prvi bolniki zvedeli od medicinske sestre, da ne bodo prišli na vrsto in da naj se zglase čez dva dni. Med njimi je bilo tudi več takih, ki so že nekajkrat zaman čakali na zdravniške preglede. Ena med njimi že od 22. februarja zaman prihaja v čakalnico ambulante.

Več kot razumljivo je, da dr. Grebenskova, ki kot otolog dela v ambulanti, kljub vsestranskemu prizadevanju, požrtvovalnosti in dobri volji, ne more sproti sprejemati vseh obolelih. Razumljivo je tudi, da ni mogoče kar čez noč dobiti še enega otologa, vendar smo prepričani, da bi se dalo nekaj ukreniti. — Vsekakor je že nesmiselno naročanje bolnikov, naj pridejo ob 7. uri zjutraj, ko pa pride zdravnik v ordinacijo šele ob 9. uri.

Mogoče bi se dalo vzpostaviti red z ureditvijo, podobno ureditvam v zobnih ambulantah. S tem bi odpadlo neupravičeno vednevo čakanje, odpadla bi

Gneča v splošnih ambulantah je iz dneva v dan večja

nervozna tako bolnikov kakor zdravstvenega osebja, pa tudi zdravljenje bi bilo nedvomno učinkovitejše.

Zadovoljstvo oskrbovancev

Jesenice
Tudi v Domu onemoglih na Jesenicah so počastili Dan žena. Slavnosti so se udeležili tudi predstavniki političnih in družbenih organizacij terena Plavč.

Skrb za oskrbovance, zdravstvena pomoč in hrana, vse to je v omenjenem domu brezhibno. Razen tega pa se uprava trudi, da ob vseh naših prazni-

Pospešitev planinstva

Bled — Pred dnevi je bila na Bledu prva seja novo izvoljenega upravnega odbora Planinskega društva Bled. Za predsednika je bil ponovno izbran Mirko Stare. V novem odboru bodo sodelovali zastopniki JLA. Po razpravi so sklenili obnoviti poslopje planinske postojanke »Planinc« na Bledu. Markacijski odsek je sprejel

Z občnega zbora Turističnega društva Bled

BREZ ŠKODLJIVE obzirnosti in fraz

Na nedeljski letni skupščini Turističnega društva Bled je bilo izrečenih dokaj tehtnih in vzpodbudnih misli ter predlogov. Značilno za zbor je bilo dejstvo, da so posamezni diskutanti izrekli svoje sodbe in kritične misli brez zavrtih fraz in nekakšne obzirne bojazni. Nasprotno. Njihova kritika je bila konkretna. Če sedaj strnemo ustvarjalne pobude, izrečene v korist izboljšanja splošnih razmer v turizmu, s kritičnimi izjavami in sodbami, lahko ugotovimo, da takšen način obravnavanja problemov vodi k izboljšanju in napredku.

Za uresničenje turizma na Bledu, ki ima v prihodnosti še veliko perspektivo, je potrebna gmotna in moralna podpora prebivalstva in tesno sodelovanje z vsemi organi in posamezniki, ki urejajo in usmerjajo turizem v tem kraju. Čeprav turizem z gostinstvom na Bledu zavzema v lestvici narodnega dohodka pravzaprav šele četrto mesto, za industrijo, gozdarstvom in kmetijstvom, vendarle postaja iz leta v leto pomembnejša panoga, ki ne koristi samo domačemu prebivalstvu, ampak celotni skupnosti. Izkuseni starejši turistični delavci pravzaprav ne manjka. V prihodnje pa bo po-

trebno čedalje bolj upoštevati tudi zanimanje mladine in jo neposredno vključevati v delo in jo bogatiti z izkušnjami. V razpravi so poudarili, da naše časopisje posveča sorazmerno več pozornosti turizmu v obmorskih mestih kakor pa v alpskih krajih. Bili so mnenja, da je to pomankljivost treba odpraviti. Potrebna je širša, pravična in objektivna propaganda, ki naj dopolnjuje turistično propagando v domačem kraju.

Neprikrito odobravanje so izrazili udeleženci zbora zlasti tistim tovarišem, ki so obsodili

Seja delavskega sveta v Tiskanini

SKRB ZA DELAVCE - priznanje najzaslužnejšim

KRANJ — V torek, 8. marca popoldne, je bila v tovarni »Tiskanina« v Kranju izredna seja delavskega sveta v počastitev mednarodnega praznika — Dneva žena. Iz poročila, ki ga je prebrala predsednica upravnega odbora tov. Strajnarjeva, je bilo razvidno, da je v omenjeni tovarni zaposlenih 59 odstotkov žena. V živahni razpravi so govorili o razbremenitvi žena v gospodinjstvu. Strinjali so se s predlogom, naj bi pospešili gradnjo samskega doma v Stražišču, v katerem naj bi bil tudi obrat za prehrano ter zavetišče za šolske in predšolske otroke. Največ priznanja so bile deležne žene in dekleta, ki opravljajo nočno službo, in to že po več let. Strinjali so se s sklepom upravnega odbora, ki je na eni zadnjih sej postavil med drugimi nalogami tudi

Otvoritev Komunalnega servisa

Jesenice
V torek, 8. marca ob Dnevu žena, so na Jesenicah v stari šoli v bližini Zelezarne odprli nove urejeni gospodinski servis, o katerem smo pred kratkim že precej pisali. Otvoritev se je udeležilo razen velikega števila ljudi, med katerimi je bilo največ gospodinj, tudi več predstavnikov političnih organizacij.

malomarnost pri urejanju posameznih naselij, parkov ali objektov. Veliko zanimanje je vzbudila debata o oddajanju privatnih turističnih sob. Lani je bilo namreč pri tem nekaj pomanjkljivosti, ker sta bila za oddajanje sob pooblaščenca dva turistična urada. Odslej bo to delo opravljala ena sama centralna recepcija. Cene sob bodo ostale iste, le v najnižji kategoriji bodo nočnine zvišali od 180 na 200 dinarjev. Kot novost bodo uvedli tudi dnevni pribitek 100 din za tiste goste, ki bodo nočevali na Bledu manj kot 3 dni. —jb

to, da se Rezi Dragarjevi, dolgoletni delavki v tkalnici, članici stavkovnega odbora leta 1936, žrtvi nemških osvajalcev, v letošnjem ljubilejnem letu odkrije spominska pločca. Precej so govorili tudi o ustanavljanju higienskih koticov. Ta je namreč doslej našel svoje mesto le v tkalnici.

Na strokovno izobrazbo v Tiskanini zelo pazijo. Lani je obiskovalo strokovne tečaje preko 100 slušateljev. Letos imajo v programu predviden tečaj za pridobitev kvalifikacij za tkalce. V podjetju bodo ustanovili tudi center za izobraževanje. Tudi za pravilno prehrano delavcev je v tovarni dobro preskrbljeno. Lani so odprli lepo restavracijo, v kateri vsak dan oddajajo delavcem preko 1300 enolončnic. Delavke so se pritoževale nad dostavljanjem hrane v obrate, češ da je leta včasih prepozna. Toda tudi te pomanjkljivosti bodo v najkrajšem času odpravili. Ob koncu so na predlog komisije skupno z izvršnim odborom sindikalne podružnice nagradili številni emajlaslužnejše delavke.

M. F.

NEPRAVILNO RAVNANJE

Ze nekaj let se dogaja, da ljudje mečejo v reko Kokro poginule živali od zajcev, kur, do prašičev in telet. V teh dneh so našli v Kokri poginulega prašiča, ki je bil že najmanj mesec dni v vodi. Ker ima Kokra skalnate in vijugaste struge, ostajajo te živali tudi po več mesece v raznih kotanjah in povzročajo nezmožen smrad, posebno v poletnih mesecih. In kar je glavno, živali vodo okužijo. Najbolj nevarno in nehygienično je to poleti, zlasti za kopalce. Vsaj ljudje, ki brez čuta odgovornosti mečejo poginule živali v vodo, naj vedo, da je le-te treba zakopati. Če jim ne bo zalegla lepa beseda, jih bo treba o tem pač drugače podučiti.

Kam v nedeljo?

SENCUR — Kulturno-umetniško društvo »Triglav« Duplje bo v nedeljo ob 19. uri uprizorilo v prosvetnem domu v Sencurju veseligr v treh dejanjih pisatelja Th. Brandona »CHARLEYEVA TETKA«.

PREDOSLJE — Prostovoljno gasilsko društvo Predoslje bo v nedeljo ob 15. uri uprizorilo v kulturnem domu v Predosljah veseligr v treh dejanjih »MAKS V SKRIPCIH«.

SKOFJA LOKA — Člani DPD Svobode iz Zirov se bodo danes predstavili Skofjeločanom z igro »GLOBOKO SO KORENINE«.

KRANJ — V nedeljo ob 10. uri URA PRAVLJIC, ob 18. uri uri bo v Prešernovem gledališču uprizoril DPD »Tabor« Podbrezje Korenovo igro »VOHUNKA«.

Všeč mi je

V sredo, 9. marca, ko je našo uredništvo pripravilo na Jesenicah tradicionalno nagradno žrebanje za naše naročnike, smo v dolgi vrsti, že ob 14. uri, pred blagajno jeseniškega gledališča srečali tudi KLANČNIKOVEGA očeta z Jeseniškega Rovta. Tako je stekel pogovor:
»Kam pa očka?«
»Danes pa na žrebanje, morda me bo spremljala sreča.«
»Ali ste vi tudi naročnik «Glasu Gorenjske»?«
»Sem, in to že od leta 1932.«
»Nas zanima, kaj vi najraje berete v našem časopisu?«

»Čez časopis nimam kaj pomniti, v njem mi je všeč skoraj vse, najraje pa prebiram Bodičarja. Da ne pozabim, tudi siikanica »Lovčeva hči« mi je všeč.«

»Kje pa ste zaposleni?«
»Sedaj sem invalidski upokojenec, prej pa sem bil zaposlen na žagi v Rovtah.«

»Ali na hokejske tekme tudi zahajate?«

»Ne.«
»Veeeno nas zanima, kaj menite o jeseniških hokejistih?«

»Vem samo to, da dobro igrajo, vsaj tako berem v časopisu.«
»In kaj si v tem trenutku najbolj želite?«

»Samo to, da bi bil med srečnimi, ki bi dobil vsaj eno nagrado.«

Poslovili smo se od 58-letnega Klančnikovega očeta. Počakal je do pričetka predstave. Prišel pa je kar z nahrbtnikom. Nismo ga več videli, morda se je tudi njemu nasmehnila sreča.

Za mnenje o »Glasu Gorenjske« smo vprašali tudi mlado delavko v jeseniške Zelezarne MARTO BERTONCELJI.

Takole nam je odgovorila:
»Glas Gorenjske« ne prebiram tako redno. Kadar pa mi pride v roke, preberem najprej obveščevalca in predvsem drobne dogodke, ki so nanizani v časopisu.«

»In kaj najraje delate v prostem času?«
»Prostega časa skoraj nimam. Zelezarna mi je omogočila, da obiskujem večerno administrativno šolo. Menim, da je sedaj učenje na prvem mestu.«

Marta ni prišla na žrebanje, ampak samo na veseli večer. Ker ni naročnica našega lista, je objubila, da se bo naročila. Poslovili smo se in ji želeli prijeten večer ob poslušanju jeseniškega seksteta in gorenjskih humoristov.

M. Z.

PODNART — Danes ob 19.30 bo v prosvetnem domu v Podnartu drama v treh dejanjih L. Lahola »MADEŽI NA SONCU«. Gostujejo Jeseničani.

DOVJE — Jutri ob 19.30 bodo jeseniški gledališniki uprizorili Schillerjevo komedijo »MARIJA STUART«.

JESENICE — Jutri, v nedeljo ob 14.30 bo v Cufarjevem gledališču zadnja predstava Stejšček - Kreftove igre »LJUDJE BREZ ZEMLJE«.

JESENICE
KUD Stane Zagar iz Kroppe uprizori danes ob 20. uri v Cufarjevem gledališču na Jesenicah tragedijo v petih dejanjih »OTHELLO«.

LESCE
Danes in jutri zvečer, obakrat ob 19.30 uri se bodo gledalci predstavili člani DPD »Svoboda« Lesce na domačem odru v Budakovo igro »METEŽ«.

Združevanje zadrug

Na Okrajni zadrugi zvezi v Kranju smo zvedeli, da za letošnje občne zbornice pripravljajo sklepanje o spojitvi nekaterih kmetijskih zadrug, ki so prešibke, predvsem nimajo zadostne ekonomske osnove, da bi bile sposobne organizirati na svojem področju socialistično blagovno kmetijsko proizvodnjo. Gre predvsem za pripojitev KZ Begunje h KZ Radovljica, za spojitve vseh zadrug v Bohinju in za pripojitev KZ Podblica h KZ Besnica, o čemer so govorili že pred leti.

Kmetijske zadruge so se v zadnjih letih sicer gospodarsko že precej okrepile, vendar v splošnem še močno zaostajajo za nalogami, ki jim jih nalaga naš hiter družbeno-gospodarski razvoj. Vedno bolj namreč postaja jasno, da ob povečanih materialnih naporih za razvoj zadrug njihova sedanja razdrobljenost ne ustreza več novim nalogam. Predvsem je treba poudariti slabe pogoje akumulacije in razširjene reprodukcije, premajhno področje za razvijanje raznih dejavnosti, ki so namre ob uvajanju sodobnega kmetijstva, slabo organizirano prodajo pridelkov, pomanjkanje strokovnega kadra, kar so vse slabosti, ki ovirajo njihov hitrejši gospodarski razvoj. Zato je treba povsod skrbno proučiti velikost zadrug in njihove kadrovske, organizacijske in ekonomske pogoje za uvajanje socialistične blagovne kmetijske proizvodnje na osnovi proizvodnega sodelovanja z individualnimi proizvajalci in tam, kjer so pogoji zrel, priporočiti šibkejšim zadrugam, da se združijo v večje gospodarske enote. Predvidena spojitve kmetijskih zadrug Bohinjskega kota, dalje zadrug Radovljica in Begunje ter Besnica in Podblica, vsekakor pomeni lep korak naprej v tej smeri.

Plenum Okrajnega sindikalnega sveta o delavskem upravljanju

Za boljše sodelovanje med delavskimi sveti in zbori proizvajalcev - Obratnim delavskim svetom več pristojnosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

udarila, da se vzporedno z nadaljnjim razvijanjem našega gospodarstva vse bolj čuti tudi potreba po obratnih delavskih svetih. Dosedanji obratni delavski sveti so imeli v glavnem le posvetovalni značaj. Svojo aktivnost so predvsem razvijali v smeri pomoči strokovnim obratnim vodstvom, pomagali so jim utrjevati delovno disciplino, urejati sistem nagrajevanja itd. Ker pa obratni delavski sveti niso imeli materialne osnove za svoje delo, so začeli stagnirati, o čemer nam najbolj zgovorno priča primer iz jeseniški železarni. Za nadaljnji razvoj obratnih delavskih svetov je nujno potrebno, da se razširijo njihove pristojnosti in okrepijo njihova materialna podlaga. S tem se bodo iz posvetovalnih organov spremenili v upravne organe. To pa bo razen dobre organizacije dela in jasnega programa proizvodnje zahtevalo predvsem vsklajeno delo in zavestno akcijo organov upravljanja in družbeno političnih organizacij znotraj nastajajočih samostojnih obratov. Obratnim delavskim svetom je treba dati čimveč samostojnosti tudi v ekonomskem pogledu, centralni delavski sveti pa naj odločajo zlasti o tistih zadevah, ki so odločilne važnosti za podjetje kot celoto. Praksa bo verjetno pokazala, da se bodo morali tudi pri obratnih delavskih svetih formirati upravni odbori.

ga standarda vseh zaposlenih. Zato zaključni računi zahtevajo vso pozornost organov upravljanja, sindikatov in kolektivov. Okrajni sindikalni svet meni, da je treba priporočiti vsem sindikalnim organizacijam v podjetjih, naj vztrajajo pri tem, da je kolektivno treba podati gospodarsko poročilo. Kolektiv je treba seznaniti tudi s trošenjem sredstev, s perspektivnim razvojem podjetja, s pomanjkljivostmi, ki so ovirale še hitrejši gospodarski razvoj in večji finančni učinek itd. Kolektiv mora tudi odločiti, v kakšne namene bodo uporabili v preteklem letu ustvarjena sredstva.

VEČ SODELOVANJA DELAVSKIH SVETOV Z ZBORI PROIZVAJALCEV

Razprave s predsedniki delavskih svetov in zborov proizvajalcev so pokazale, da delavski sveti pri svojem delu premalo spoštevajo smernice in priporočila občinskih ljudskih odborov oziroma zborov proizvajalcev.

V zadnjih dveh letih so delavski sveti že premostili ozke tovarniške ograje in se pričeli resneje ukvarjati s širšimi problemi komune. Za nadaljnji razvoj delavskega upravljanja je pomembno, da se duh kolektivne odgovornosti prenese iz teh organov tudi na organe v občinskih ljudskih odborih. Pot za rešitev teh vprašanj je vse širše vključevanje delavcev v organe ljudskih odborov, kjer bi le-ti lahko odločali o razdeljevanju in porabi družbenih sredstev, postavljali razna vprašanja itd. Odločilnega pomena za nadaljnji razvoj občine so njihovi odnosi z neposrednimi proizvajalci, z gospodarskimi organizacijami.

kaj dni pred sejami, zato so se s problemom tudi lahko seznanili in pripravili material za razpravo.

Zbor proizvajalcev kranjske občine je imel doslej tudi najboljše povezavo z volivci. Člani so obiskovali zasedanja delavskih svetov po svojih volilnih enotah, prav tako pa so poročali na zborih proizvajalcev o delu ljudskega odbora. Zbor proizvajalcev je bil tesno povezan z občinskim sindikalnim svetom.

Močno se je uveljavil tudi že zbor proizvajalcev jeseniške občine, v katerem imajo predvsem odločujoč vpliv odborniki iz železarne. Zbori proizvajalcev škofjeloške, tržiške in radovljiske občine doslej še niso pokazali neke lastne iniciative. Zbori proizvajalcev v Železnikih, Zireh, na Bledu in v Bohinju pa doslej svojega obstoja še niso upravičili.

Okrajni zbor proizvajalcev je s svojimi zaključki, smernicami in priporočili, predvsem pa preko občinskih zborov proizvajalcev skušal aktivno vplivati na politiko gospodarstva v okraju, kar pa mu je le delno uspelo. Menimo, da je razvil premalo lastne iniciative, da bi konkretnije posegel v politiko ljudskega odbora in gospodarskih organizacij tam, kjer se je za to pokazala potreba. Razen tega je treba poudariti, da je širša javnost premalo obveščena o sklepih in razpravah zborov proizvajalcev. Pri tem bi se morali bolj posluževati tiska, radia, organizirati bi morali dobro pripravljene razgovore z volivci itd. Razen tega bi bilo potrebno pred obravnavanjem dostavljati gradivo, po obravnavi pa sprejete zaključke organom delavskega in družbenega upravljanja, da bi le-ti dali lahko svoje pripombe in se na ta način bolje spoznali s stališči zborov proizvajalcev, razen tega pa tako gradivo lahko služi kot konkretno napotilo za njihovo akcijo v delu organov upravljanja.

Okrajni sindikalni svet meni, da bi morali zbori proizvajalcev v celoti prevzeti odgovornost za svoje odločitve. Vse preveč je namreč še primerov, glasneje za določene ukrepe, ki ima za volivce in proizvajalce lahko odločilen pomen, v podjetju pa volivci potem take ukrepe kritizirajo. Do takih pojavov pride zaradi premajhne povezanosti zborov proizvajalcev z delavskimi sveti in članj kolektivov.

Ko je tovarišica Ježeva zatem govorila o izobraževanju, je poudarila, da uvajanje avtomatizacije odpira celo vrsto družbeno-socialnih in ekonomskih problemov in da postavlja izredno visoke zahteve glede strokovne sposobnosti vseh proizvajalcev, razen tega pa prinaša velike spremembe glede individualne vloge vsakega delavca v procesu proizvodnje. Take izobrazbe pa ni moč pridobiti le z enim tečajem. Organi upravljanja morajo zato s tem računati. Pripravljati morajo proizvajalce na moderniji način proizvodnje, ki bo nujno morala sletj ali prej zamenjati dosedanje, ponekod še precej zastarele proizvodne postopke.

Tovarišica Ježeva je govorila tudi o nalogah sindikalnih organizacij in samoupravnih organizacij. Poudarila je, da bodo podjetja letos razpolagala s precejšnjimi sredstvi, s čimer bodo lahko odločilno vplivala na gospodarsko politiko okraja, s tem pa bodo prevzela nase precejšen del odgovornosti za razvoj proizvodnih kapacitet in družbene

Na področju kranjskega okraja je 8 zborov proizvajalcev. V občinskih zborih proizvajalcev je skupno 289 odbornikov, od tega največ delavcev (46,7 odstotka), uslužbencev (34,9 odstotka), kmetov (11,8 odstotka) in obrtnikov (6,6 odstotka).

Najbolj se je doslej uveljavil zbor proizvajalcev kranjske občine, ki je imel doslej največ samostojnih zasedanj in je obravnaval vse važnejše gospodarske probleme (proizvodnja, tržišče in cene, stanovanjska politika, zaposlovanje, produktivnost itd.). K uspešnejšemu delu je nedvomno precej pripomoglo tudi to, da so odborniki ves material dobivali že ne-

ŽREB JE ODLOČIL

V sredo popoldne je bilo v Cufarjevem gledališču na Jesenicah tradicionalno nagradno žrebanje naročnikov "Glasu Gorenjske". Dvorano so naročniki in ljubitelji zabave zasedli do zadnjega kotička. Ljubitelji zabave zato, ker je tudi tokrat žrebanje potekalo v znamenju vselega popoldneva, za kar so posttrbeli Oča s Kra'na, Lipe Revše iz Kranja, Grega in Frenk z Jesenic, zabavni sekstet Svobode Jesenice in mnogo obetajoči mladi instrumentalisti iz Kranja in Jesenic. Naročniki pa so se seveda zbrali z željo, da bi bil žreb naklonjen njim in da bi vsakdo zadel moped Colibri, čeprav je bil za nagrade določen le eden. Sedaj pa takoj k rezultatom žrebanja:

1. moped Colibri — Franc Tolar, Privoč 6, Železniki;
2. žensko športno kolo — Alojz Udir, Sp. Besnica 33;
3. radijski sprejemnik — Franc Rozman, Sp. Duplje 88;
4. radijski sprejemnik — Francka Lotrič, Gubčeva 10, Radovljica;
5. radijski sprejemnik — Jože Burja, Rečica 38 p. Bled;
6. do 8. po eno prešito odejo (Odeja Skofja Loka) prejmejo: Neža Čop, Planina pod Golico, Jesenice; Marija Bašalov, Zg. Jezersko 15; Julka Vovk, Mlino 67, Bled;
9. volnena ženska obleka (Spik Kranj) — Ana Zan, Sutna 23, Zabnica;
10. tona premoga (Kurivo Kranj) — Pavla Vodnik, Sutna 25, Zabnica;
- 11.—13. nagrada stenska ura (Iskra Kranj) prejmejo: Franc Oblak, Dolencence 11, Poljane; Miha Jagodic, Mandelčeva 10, Kranj; Valentin Sveglje, Ljubno 28, Podnart;
14. gumirana ležalna blazina (Sava Kranj) — Lojze Lipovec, Radovna 5, Mojstrana;
15. blago za žensko obleko (Induplati Jarše) — Franciška Rajgelj, Sr. Bitnje 22, Zabnica;
16. garnitura posteljnih vzmeti (Železarna Jesenice) — Martin Podgoršek, Zlato polje baraka 3, Kranj;
17. ženski čevlji ("Storžič-Visoko) — Tomaž Lagonder, Gorenc 2, Skofja Loka;
18. čevlji (Planika Kranj) — Alojz Kalan, Valburga 2, Smednik;
19. prvovrstna velika koža za aktovko ali torbice (Tovarna usnja Kamnik) — Marija Kokalj, Selo 4, Zirovnica;
20. podplatno usnje (Standard Kranj) — Franc Benedičič, Podbrezje 61, Duplje;
21. in 22. blago za ženski obleki (Tiskanina Kranj) — Franc Bulovec, Senčur 74 in Franc Mohorič, Podlonk 3, Železniki;
23. in 24. blago za pidžami (Tiskanina Kranj) — Marija Trpin, Smoleva 5, Železniki in Jernej Stupnikar, Sutna 4, Zabnica;
25. in 26. blago za jutranji halji (Tiskanina Kranj) — Marija Rozman, Hraše 5, Preddvor in Marija Marinšek, Struževo 55, Kranj;
27. in 29. blago za spodnje perilo (Inteks Kranj) prejmejo: Jernej Jeglič, Podbrezje 86, Duplje; Matevž Košir, Križ g. 6, Skofja Loka; Jože Zlebir, Dvorje 15, Cerklje;
30. blago (Kokra Kranj) — Francka Eržen, Rudno 21, Železniki;
31. moška srajca (Trgovina pri Kranjcu, Kranj) — Jože Solar, Poljšica 20, Podnart;
32. umetno kovaško okovje za knjižno polico (UKO Kropa) — Janez Logar, Vodice 43;
33. 2 kg volne (Predilnica Naklo) — Karol Rotar, Zg. Bitnje 104, Zabnica;
34. in 35. 6 kravat najnovjših vzorcev (Svilanit Kamnik) — Jože Grebenšek, Koroska 9, Kranj in Antonija Čof, Dorfarje 25, Zabnica;
36. in 37. dva gumi plašča in dve zračnici za kolo (Sava Kranj) — Vinko Mesc, Zupančičeva 16, Kranj in Matija Zavrl, Velesovo 40, Cerklje;
38. in 39. vreča cementsa (Kranjsko gradbeno podjetje) — Franciška Logonder, Dorfarje 23, Zabnica in Jenko Smid, Hlebce 26, Lesce;
40. 2 kub. metra žamanja (Projekt Kranj) — Kalist Kosmač, Trubarjev trg 7, Kranj;
41. garnitura orodja (Tovarna kovanega orodja Kamnik) — Franciška Arh, Boh. Bistrica 146;
42. damska torbica in par rokavic (Moda Kranj) — Franc Gaser, Zg. Sorica 27;
43. sanke (Oprema Kranj) — Francka Sušnik, Gorenjesavska 19, Kranj;
44. 3-dnevni penzion v Park hotelu Bled — Ivan Dolinšek, Tupalnice 40, Preddvor;
45. 5-dnevni penzion v hotelu Toplice Bled — Ivan Pogačnik, Zvirče 30, Križe;
46. 5-dnevni penzion v hotelu Jelovica Bled — Marjan Drinovc, Struževo 10, Kranj;
47. darilo Žage Britof v vrednosti 2000 dinarjev — Anton Jenko, Kolodvorska 7, Kranj;
48. in 49. hladna ondulacija (Brivsko-frizerski salon Kranj) in grelec (Sava Kranj) — Marija Cimžar, Poženek 5, Cerklje in Franc Zvan, Senčur 203;
50. pleskanje ene garniture kuhinjske opreme (Pleskarstvo Kranj) — Franc Stefe, Olševek 23, Preddvor;
51. gajbica jabolk (Sadje Kranj) — Jože Bizjak, Ručigajeva 2, Kranj;
52. do 54. planinski klubki (Sešir Skofja Loka) — Anton Robek, Preddvor 53; Slavko Velikonja, Reginčeva 9, Kranj; Janez Pečenko, Stara cesta 10, Kranj;
55. dve kravati (Elita Kranj) — Anton Brezar, Cerklje 70;
56. par ženskih nylon nogavic in ogledalnice (Elita Kranj) — Franc Zupanc, Cerklje Dobra 10, Cerklje;
57. klubska muzica (LIP Češnjica) — Stefan Grah, Bobov 10, Kranj;
58. dve mizarški dletji (Tovarna kos in srpov Tržič) — Jože Markun, Bašelj 26, Preddvor;
59. umetniška slika (Knjižarna Simon Jenko, Kranj) — Marija Rusaki, obrat TKG Šmarje pri Kopru;
60. do 64. po 5 kg žitnikov (Železarna Jesenice) — Angela Narobe, Lahovče 24, Cerklje; Mirko Košir, Kr. gora 141; Valentin Stopar, Blejska Dobra 5; Mici Gorenc, Pševo 9, Besnica; Jera Dežman, Sp. Gorje 10;
65. okovje za smuči (Plamen Kropa) — Dominik Lapanja, Kovor 12, Križe;
66. in 67. po 2 steklenici olja (Oljarica Britof) — Franc Likozar, Kokrica 129, Kranj; Pavel Zevnik, Praše 10, Kranj;
68. in 69. 5 steklenic vina (Vino Kranj) — Jože Pesjak, Loka 1, Križe in Ivan Zumer, Zanova 7, Kranj;
70. steklenica likerja in steklenica malinovca (Vino Kranj) — Stane Polajner, Binkelj 14, Skofja Loka;
71. steklenica likerja in steklenica vina (Restavracija Iskra, Kranj) — Marija Rajhard, Ljubno 11, Podnart;
72. ogledalo (Steklarstvo Kranj) — Ivan Avsenik, Zgoša 20, Begunje;
73. velika mlečna lešnikova čokolada (Gorenjska tovarna čokolade Lesce) — Jože Ahačič, Podljubelj, Centrala 1;
74. salama (Mestna klavnicna Kranj) — Anton Benedič, Knape 19, Selca;
75. kolobar sira (Mlekarna Kranj) — Anton Štupar, Zg. Brniki 99, Cerklje;
76. torta (Mestna slaščičarna kavarna Kranj) — Ciril Bitenc, Suha 37, Kranj;
77. steklenica vermuta (Potrošnik Kranj) — Mira Lončarevič, Titov trg 24, Kranj;
78. blazina za stol (Tapetništvo Kranj) — Avgust Janc, Sp. Besnica 45;
79. muzica (Roleta Kranj) — Slavko Vengar, fotograf, Radovljica;
80. moška srajca (Kokra Kranj) — Marija Planina, Blaževa 6, Skofja Loka;
81. blago za spalno srajco (Gorenjska oblačilnica Kranj) in steklenica vina (Stari Mayer Kranj) — Francka Bizjak, Kamna gorica 16;
82. do 89. nagrada celetna naročnina na "Glas Gorenjske" — Leopold Svetelj, Sikovičeva 2, Sl. Javornik; Jože Cveteč, Boh. Sred, vs 29; Marija Jelovčan, Javorje 29, Poljane; Saša Pretnar, Podbrezje 67, Duplje; Ivan Omeje, C. I. Slavec 2, Kranj; Marija Jerič, Zg. Brniki 55, Cerklje; Anton Kurat, Kokrica 16, Kranj; Alojz Rezar, Tenetiše 19, Golnik;
90. do 100. nagrada — knjižno nagrado, prejmejo: Jože Ster, Trboje 30, Smednik; Jože Hlade, C. Revolucije 2, Jesenice; Miha Leban, Strelska 18, Sl. Javornik; Slavko Rozman, Gorica 17, Radovljica; Alojz Ješe, Podnart n. h.; Ing. Pavle Hafnar, Partizanska cesta, Skofja Loka; Jože Knific, Ravne št. 12, Tržič; Alojz Hafnar, Delavska 57, Kranj; Marija Gabrič, Zlato polje 8, Kranj; Ivana Šiler, Britof 33, Kranj; Alojz Murn, Delavska 29, Kranj.

Vse nagrade brez oznake darovalca so darilo uredništva "Glasu Gorenjske". Dobitnike opozarjamo, da nagrade lahko dvignejo v upravi "Glasu Gorenjske" od ponedeljka, 14. marca dalje. **Uprava in uredništvo**

Novosti in priprave letošnje turistične sezone na Bledu

Na dosedanjih izkušnjah

Letos I. jugoslovanski festival jazz-glasbe in druga velika prireditve

Letošnja zima, že druga zapored, ni bila naklonjena turizmu, čeprav so se turistični in gostinski delavci v jeseni na zimsko sezono dokaj dobro pripravili. Toda le-ta je za nami. Led z jezerske površine je izginil,

ceste so se posušile; sem pa tja so že pričeli s čiščenjem parkov in nasadov cvetlic, sprehajališče in podobno.

Kot vsako leto, tako bodo tudi letos pričeli urejati poti k znanim izletniškim točkam. V hotelih izkoriščajo ta čas za urejanje in čiščenje prostorov, za beljenje, za razna potrebna popravila opreme in naprav, za morebitne adaptacije in podobno. Večja dela, ki jih bodo morali na Bledu opraviti do prihodnje sezone so: adaptacija hotela Mežakla, gradnja nove kavarnarje v zgornjem delu Kazine in ureditev kanalizacije od Park hotela do Toplic in naprej do vnožja Straže.

Blejsko Turistično društvo je na osnovi dosedanjih izkušenj sestavilo obširen program dela za leto 1960. Med najvažnejše naloge nedvomno spada nenehna skrb za čimlejšo podobo kraja, bodisi za razne objekte in poslopja, komunikacije, pa tudi nekatero privatne zgradbe, vtoviti in dvorišča so potrebna, da jih uredi skrbnejša roka. Za boljše propagande bodo pripravili vse potrebno za natis grafičnega narfatorja za vse, ki bodo obiskali Bled. — Da bi prijazen kotiček Zaka, ki je izredno vabljiv za

turiste, še bolj približali gostom, bodo tamkaj še do sezone postavili primeren paviljon za prodajo raznih drobnih potrebščin in jedil, nadaljevali pa bodo z urejanjem campinga ter napeljali telefonske zveze s središčem Bleda, če bodo za to odobrena sredstva. K poživiti športnega življenja bo pripomoglo novo mini-golf igrišče, ki ga bodo prav tako zgradili do sezone, preuredili pa bodo tudi tenis igrišče pri vili Savica.

Osnova vsega družabnega in kulturnega življenja na Bledu pa so poletne prireditve. Te so bile v minulih dveh letih zelo dobro pripravljene in izvajane. Koledar prireditev, ki bo tudi letos zelo dobro pripravljen, bo v posebni publikaciji Blejske turistične informacije dotiskan najkasneje do 1. maja. Pri izvajanju letošnjega programa bo potrebno posebej skrbeti zlasti za večje prireditve, ki bodo novost. Med njimi naj omenimo predvsem 1. jugoslovanski festival jazz-glasbe, dalje razne televizijske oddaje, mednarodni plesni turnir in podobno.

Nedvomno bodo pravočasne in temeljite priprave na sezono veliko pripomogle k večjemu obisku in dobremu razpoloženju blejskih gostov. **-jb**

Z občnega zbora ZHP v Kranju

V prostorih sindikalnega doma v Kranju je bil 8. marca redni občni zbor Zadrugne hranilnice in posojilnice Kranj. Na dnevnem redu sta bili med drugim poročili-upravnega in nadzornega odbora, razprava, potrditev zaključnega računa za leto 1959, predračun za leto 1960, izvolitev novega upravnega in nadzornega odbora ter delegatov za skupščino Okrajne zadrugne zveze.

Poročilo upravnega odbora predvsem ugotavlja, da se je z ustanovitvijo Kmetijske banke vloga zadrugnih hranilnic bistveno utrdila a temu, da morajo zadrugne hranilnice prevzeti celotno bančno poslovanje, ki zadeva kmetijsko in vodovodno gospodarstvo. Od Narodne banke in Jugoslovanske investicijske banke so hranilnice te posele v glavnem že prevzeli, zelo malo razumevanja za rešitev tega vprašanja pa so doslej pokazale komunalne banke. Pri tem gre predvsem za prenos lokalnih sredstev, družbenih skladov, ki so namenjena kmetijskemu in vodovodnemu gospodarstvu.

Precejšen del poročila govori potem o letošnjih investicijah za socialistična kmetijska posestva. Te bodo znašale skupno 459.835.000 dinarjev, in sicer za posestvo v Poljčah 174.700.000 dinarjev, za Hrastje približno 87,5 milijona dinarjev, za Bled 81 milijonov dinarjev, za posestvo v Skofji Loki 36,5 milijona dinarjev, za posestvo v Zabnici 63 milijonov dinarjev in za gradnjo hlevov ekonomije Kmetijske zadruge v Poljanah 18.535.000 dinarjev. Investicijska sredstva bodo porabili za gradnjo hlevov, za nakup živine, za nasade, za agro- in hidromelioracije, za nakup novih traktorjev itd.

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

Prodaj seno in otavo. Stražiška ulica 2 na vrhu stopnic. 852
Opel-Rekord tipa 1954, dobro ohranjen, prodam. Ogljed pri Mehanični delavnici Markič, Naklo. 856
Prodaj gume 550-600 krat 18 colske. Kern, taxi, Kranj. 857
Zazidljivo parcelo v Kranju kupim. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Lepa lega«. 859
Kupim hladilnik za avto — rabljen ali nov. Rok Jekovec, Žigantova vas 41, Križe. 860
Tovarniški delavcu nudim hrano in stanovanje. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 865
Bate, komplet z obroči in svorniki za Volkswagen, prvo in drugo brušenje, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 846
Prodaj dvojne stopnice, primerne za podstrešje ali klet. — **Prodaj zelo poceni večji AKVARIJ** z vso opremo, raznovrstnimi ribicami in rastlinami. Vodopivčeva 1, Kranj. 874
Prodaj kravo dobro mlekarico zaradi pomanjkanja prostora, težko 500 kg, ki bi tretjič teletila. Sp. Duplje 54. 875
Prodaj NSU Prima III, novo, modre barve, neregistrirano. Struževo 43, Kranj. 876
Najditelju zelenorjave volnene rokavice, na poti Kranj-Naklo, dam proti vrtni stvari, ki je bila v njej, še drugo rokavico. Tavčarjeva 17, Kranj. 877
Vespa 125 ccm, odlično ohranjeno, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 878
Prodaj suh tesan les za ostrešje, dolžine 9 m. Kokrica 118. 879
Zaradi izpita prodaj dvosedeljni moped znamke Simson, zaradi selitve pa klavir in skoraj nov enobradni plug. Naslov v oglasnem oddelku. 880
Zaradi selitve ugodno prodaj kompletno spalnico, kuhinjo, otroško posteljo in 3 fotelje z mizico. Naslov v oglasnem oddelku. 881
Prodaj psa volčjaka, starega eno leto in pol. Janez Markun, Bašelj 24, Preddvor. 882
Prodaj večje količine sena, otave in lucerne. Slanc, Predvor. 883
Prodaj motorno kolo Tomos Puch 175 ccm, harmonij na 9 re-

gistrov znamke »Jenko« in žensko kolo »Automoto« — vse v odličnem stanju. Informacije dobite vsak dan od 15. do 19. ure. Butalič, Jezerska c. 74, Kranj. 884
Prodaj 8 mesecev brejo kravo, ki bo čertič teletila. Franc Janc, Mošnje 7. 885
Prodaj nov stroj za izdelovanje ješprena in dobro ohranjeno moško kolo »Siemag«. Ciril Zupan, Mošnje 24. 886
Prodaj motorno kolo NSU Max 250 ccm. Ogljed vsak delovni dan od 6. do 14. ure. Tavčarjeva 22, dvorišče, Kranj. 887
Prodaj vrtno uto iz mescana, uporabljivo tudi za čebeljak. — Naslov v oglasnem oddelku. 888
Prodaj moško kolo, otroški voziček in ročni voziček z lestvicami. Francka Breljih, Stošičeva, blok Inteks B, Kranj. 889
Prodaj kravo s telikom. Sp. Brniki 49, Cerklje. 890
Prodaj polovico hiše s takoj vseljivo sobo in vrt. Kranj, Trojarjeva 1, Kalvarija, Kranj. 891
Puch 175 ccm, avstrijski, in **DKV 200 ccm** prodam. Prebačeva 54, Senčur. 892
Prodaj lahkega konja šimelna. Naslov v oglasnem oddelku. 893
Prodaj brejo ovco, staro 1 leto. Staretova 23, Kranj. 849
Prodaj 3 malo rabljene dvodelne in eno trodelno okno. — Preddvor 30. 895
Prodaj psa volčjaka, 7 mesecev starega. Sp. Duplje 84. 896
Zamenjam suhe deske ali hlovdino za zidno opeko. Naslov v oglasnem oddelku. 897
Kupim malo rabljen štedilnik »Tobi». Naslov v oglas. odd. 898
Nudim hrano in stanovanje delavki, v bližini Kranja, poleg avtobusne postaje. — Naslov v oglasnem oddelku. 899
Iščem enosobno stanovanje v okolici Kranja ali ob železniški progi Kranj-Ljubljana. Naslov v oglasnem oddelku pod »Zakonca brez otrok«. 900
V najem vzamem vrt. Plačam po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 901

RAZPIS! Kmetij, zadruga Senčur takoj sprejme v službo **STROJNIKA**, kvalificiranega ali z večletno prakso. Ponudbe poslati na upravo KZ Senčur. 902

CASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« KRANJ
 Sprejme takoj
 1 KOREKTORJA
 2 POMOŽNA DELAVCA ZA POMOŽNA DELA V TISKARSKI STROJNICI IN KLISARNI
 Zglasite se osebno v tajništvo podjetja

TURISTIČNO — OLEPŠEVALNO DRUŠTVO KRANJ,
 vas vabi na **REDNI LETNI OBČNI ZBOR**, ki bo v soboto, dne 12. marca ob 19. uri v Prešernovem gledališču v Kranju. Po Občnem zboru bo zanimivo turistično-potopisno predavanje »ŠVICA V BESEDI, SLIKI IN GLASBI«. Predsednik društva tovariš Tavčar Stane vam ob predvajanju 200 barvnih diapozitivov spremljanih s švicarsko glasbo posreduje zanimivosti te izrazito turistične dežele iz osrčja Alp.
 Vabljeni vsi prijatelji društva. — **Pospešujmo turizem!**

Kmetijsko posestvo Bled razpisuje mesto MATERIALNEGA KNJIGOVODJE
 Pogoj: nepopolna srednja šola z nekaj let prakse. — Plača po tarifnem pravilniku. — Nastop službe 1. IV. 1960. — Pismene ponudbe poslati na Kmetijsko posestvo Bled do 20. marca 1960.

Ob smrti našega dragega očeta, starega očeta in dedka
FRANCA ARHA
 iz Kočne nad Jesenicami, se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v dneh žalosti, ga spremlili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in vence, kakor tudi vsem organizacijam, govornikom, godbi in kolektivu »Jambor« iz Črnuč.
 Kočna, 8. marca 1960.
 Zalujoči: sin Rudolf, hči Pavla in ostalo sorodstvo

ZAHVALA
 Ob nenadni izgubi naše drage mame in žene **KRUMPESTAR JOHANE**
 se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v času boleznj, predvsem dr. Bajželju in dr. Robiču za njuno požrtvovalnost. Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetja, pevcem, župniku, ter vsem, ki so spremlili našo nepozabno mamo na njeni zadnji poti.
Krumperstarjevi
 Zalujoči Kobalovi

Trgovsko podjetje »HRANA« Kranj išče za svojo non-stop prodajalno na Maistrovem trgu mlajšega skladišnega delavca. Nastop službe takoj. 903
Obveščam vse, ki bi imeli namen kupiti pohištvo od Cveta Vogriča, da je last žene Vere Vogrič. 904
Prodaj 10000 kg sena in otave. Valburga 14, Smlednik. 905
Prodaj zazidljivo parcelo 1300 kvadratnih metrov pri šenčurški cesti na Primskovem, zraven šole. Voda in elektrika zraven. Cena ugodna. Molnar Vlado, Cesta na Klanc 2, Kranj. 906
Prodaj večjo količino očiščene domače semenske lucerne. Breg ob Kokri 11, Preddvor. 907
Kmetijska zadruga Drazgoše razpisuje delovno mesto knjigovodje. Pogoj: dvoletna praksa. Javi se lahko tudi upokojenci. Pismene ponudbe poslati na Kmetijsko zadrugo Drazgoše 908
PRASIČEREJCI! Kmetijska zadruga Senčur obvešča vse prašičerejce, da ima pri Zorman Vinkotu, Senčur, odličnega plemenjaka (merjasca), holandske pasme za plemenitev. Plemenjak je selekcioniran za bikone. 909
Oseba, ki čaka na službo dobi stanovanje in hrano. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 910
Zakonca, brez otrok, zaposlena, iščeta enosobno stanovanje v bližini Kranja. Za nagrado nudim radijski sprejemnik ali v denarju. Naslov v oglasnem oddelku. 911

kino

Jesenice »RADIO«: 12. do 14. marca amer. barv. cinem. film »POSLEDNJI VOZ«.
Jesenice »PLAVŽ«: 12. do 14. marca amer. barv. film »DAN, KO SO DELILI OTROKE«.
Zirovnica: 12. marca ruski film »IVAN GROZNI« I. del, 13. marca angl. film »UREŽI NJE-NO IME S PONOSOM«.
Dovje: 12. marca angl. film »ZAPISI NJENO IME S PONOSOM«, 13. marca ruski film »IVAN GROZNI« I. del.
Koroška Bela: 12. in 13. marca nemški film »NEDOKONČANA ZGODBA«.
Bled: 12. do 14. marca ital.-amer. barv. cinem. film »MOZ V SIVI OBLEKI« — predstave v soboto ob 17. in 20. uri, v nedeljo ob 10., 15., 18. in 20. uri, v ponedeljek pa ob 20. uri.
Radovljica: 12. marca ob 20. uri ter 13. marca ob 14., 17. in 20. uri amer. barv. cinem. film — po romanu E. Hemingwaya »ZBOGOM OROŽJE«. Zaradi izredne dolžine filma so cene vstopnicam zvišane. Cenjene kinoobiskovalce opozarjamo, da si za nedeljski popoldanski predstavi pravočasno preskrbijo vstopnice. 13. marca ob 10. uri matineja češka barvna risanka »NASTANEK SVETA«.
Ljubno: 12. marca ob 19.30 ter 13. marca ob 16. in 18. uri jugoslovanski film »H-8«.
Kropa: 13. marca ob 15. in 19.30 amer. barv. cinem. film »DESIRE«.
Naklo: 12. marca ob 19.30 ter 13. marca ob 17.30 in 19.30 francoski barv. cinem. film »PEVEC IZ MEHIKE«.
Kranj »STORŽIC«: 12. marca ob 16., 18. in 20. uri ter 13. marca ob 15., 17. in 19. uri amer. barv. cinem. film »MLADA KRALJICA-ELIZABETA I.« 12. marca ob 10. uri matineja ital. barv. cinem. filma »MOZJE IN VOLKOV«, ob 22. uri premiera ital. barv. vstav. filma »BENETKE, MESEČINA IN TI«, 13. marca ob 10. uri matineja franc. barv. cinem. filma »PEVEC IZ MEHIKE«, ob 13. uri premiera ital. barv. vstav. filma »BENETKE, MESEČINA IN TI«, ob 21. uri pa franc. barv. cinem. film »PEVEC IZ MEHIKE«.

ZAHVALA

Najtopleje se zahvaljujemo vsem, ki so spremlili našo drago mamo
IVANO KOBAL roj. TONIN
 k zadnjemu počitku in ji darovali cvetje. Posebej pevcem in duhovščini ter vsem, ki so nam ustno ali pismeno izrekli sožalje. Iskrena hvala tudi dr. Bajželju Janezu za vso skrb v času boleznj.
 Zalujoči Kobalovi

Primskovo »TRIGLAV«: 12. marca ital. barv. cinem. film »POSLEDNJI RAJ« — predstava ob 18. in 20. uri. 13. marca ob 15.30, 17.30 in 19.30 premiera ital. barv. vstav. filma »BENETKE, MESEČINA IN TI«.
Stražišče »SVOBODA«: 12. marca ob 18. in 20. uri ter 13. marca ob 16., 18. in 20. uri franc. barv. film »SLEPI POTNIK«, 13. marca ob 10. uri amer. barv. cinem. film »MLADA KRALJICA-ELIZABETA I.«, ob 14. uri pa franc. barv. cinem. film »PEVEC IZ MEHIKE«.
Cerklje »KRVAVEC«: 12. marca ob 20. uri ter 13. marca ob 15., 17. in 19. uri ital. barv. cinem. film »MOZJE IN VOLKOV«.
Skofja Loka »PREDILEC«: 12. in 13. marca slovenski film »TRI ČETRTRINE SONCA« in amer. barv. film »PRERJJA, KI IZGINJA«.
Skofja Loka »SORA«: 12. in 13. marca angl. cinem. film »INTERPOL«.
Poljane: 12. in 13. marca amer. zgodovinski cinem. film »PRINC VALIANT«.
Sovočeni »DOM«: 12. in 13. marca vzh. nemški film »ZATOKER TE LJUBIM«. Predstava v soboto ob 19. uri, v nedeljo pa ob 15. uri.
Domžale: 12. marca ob 18. in 20. uri ter 13. marca ob 15., 17. in 19. uri amer. barv. film »NEVIDNO OBDOBJE«.
Duplica pri Kamniku: 12. ob 15., 17. in 19. uri amer. barv. marca ob 19. uri ter 13. marca cinem. film »MISTER ROBERTS«.
Kamnik »DOM«: 12. marca ob 20. uri amer. barv. cinem. film »CAJNICA«.

gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
 Nedelja, 13. marca ob 10. uri dopoldne URA PRAVLJIC; ob 16. uri Koren: »VOHUNKA« — Izven. Uprižori DPD Tabor-Podbrezje.
GLEDALIŠČE TONE ČUFAR JESENICE
 Sobota, 12. marca ob 19.30 — L. Lahola: MADEŽI NA SONCU — Drama v treh dejanjih. Gostovanje v Podnartu.
 Nedelja, 13. marca ob 14.30 — Steinbeck-Kreft: LJUDJE BREZ ZEMLJE za red Nedelja popoldne. Zadnja predstava. Zveze z vlaki ugodne.
 Nedelja, 13. marca ob 19.30 — Schiller: MARIJA STUART — tragedija v sedmih slikah. Gostovanje na Dovjem.

tržni pregled

V KRANJU
 Korenček 30 do 40, čebula 40, krompir 17 do 18, zelje, sladko 40 do 50, zelje, kisló 50, ohrovt 40, repa, sladka 5, repa, kislá 30, redkev 30, jabolka 75 do 100, sir (skuta) 100, surovo maslo 520 do 560 din za kilogram. — Ajdova moka 60 do 70, ješprej 60 do 80, kaša 70 do 80, krma za kokoši 40, koruza in proso 35 do 40, oves 25, čebulček 190 do 240, šalotka 50, koruzna moka 40, orehi 90, smetana 250, khlji 40 do 60 din za liter. Jajca 16 do 18 din za kos, kokoš 600 din, česen 5 do 10 din glavica, regrat, motovilec in radič po 30 din merica, grah 20 din merica, žabe 5 do 2 din kos, klobase 100 din kos, peteršilj 10 din šopek, por 10 din kos.
V ŠKOFJI LOKI
 Krompir 18, kisló zelje 40, fižol 80 do 120, čebula 45, pesa 45, črna redkev 30 in jabolka 70 do 90 din kilogram. Kislá repa 20, radič 30 do 35, motovilec 30, regrat 20 do 30 din merica. Jajca 16 do 17 din kos, hren 5 do 10 din kos, peteršilj 10 din šopek, por 5 do 10 din, čebulček 200 din liter, sirček 15 din in smetana 20 din zajemalka.

gibanje prebivalstva

NA JESENICAH
 Rodile so: Slavica Bizalj, gospodinja — dečka; Marija Vidic, gospodinja — dečka; Marija Terlikar, bolničarka — deklíco; Vida Pečar, gospodinja — dečka; Antonija Vončina, delavka — dečka; Rezka Markelj, kmečka delavka — dečka; Julija Jan, gospodinja — dečka; Stanislava Paujuz, gospodinja — deklíco; Valentina Štiherl, gospodinja — dečka; Marija Bevc, bolniška strežnica — dečka; Mara Černe, uslužbenka — deklíco; Anica Stefanin, gospodinjka pomočnica — dečka;

BODICE

jo izbiro kot v Kranju.
 Zeljo moje ljube ženke sem hotel na vsak način izpolniti. Zato sem najprej šel po trgovinah kupovat gumbe. Toda v prvi so mi takole odgovorili: »Posrežemo vam lahko z vsakovrstnimi gumbi. Zlasti pa vas opozarjamo na presenetljivo izbiro uvoženih izdelkov, kamniških gumbov pa žal nimamo. Podobne odgovore sem dobil še v različnih trgovinah, zato sem povprašal celo v trafikah, pa tudi tam nisem ničesar dobil. Ubral sem že najmanj 10 trgovin, toda povsod isti odgovor. Končno mi je le nekaj prodajalka svetovala, naj grem kak kilometerček iz mesta ven do tovarne, da jih bom zagotovo dobil.
 Stemnilo se mi je pred očmi od tolikega iskanja, toda bolj me mir z Marjano, kot preprič. In potrkal sem še na vrata tovarne. Pravzaprav niti sam ne vem, na katera vrata, dolga vrsta jih je, pa na nobenih najmanjšega napisu. Padel sem kot nekak ne bodi ga treba v neko pisarno, vrtil ponizno vzorec v rokah in zamrmral tisto o Marjaninemu plašču, o pohvalni diplomí, o Oskarju in lepih gumbih, ki jih izdelujejo v tej tovarni. »Zal, so mi rekli vsi hkrati, »na drobno ne smemo prodajati naših izdelkov, lahko pa vam damo potrdilo, da kamniška trgovska mreža pri nas ne kupuje gumbov.«
 Zahteval sem še potrdilo o tej izjavi, da se izognem vsem neprilikam z Marjano, ki si je morala končno gumbe kupiti kar v Kranju.
 Do prihodnjic nasvidenje
 Vaš Bodičar

Pavla Ambrožič, delavka — deklíco; Erika Frumen, uslužbenka — deklíco; Katarina Zemva, delavka — deklíco; Anica Lavrič, tovarniška delavka — deklíco; Marija Zan, uslužbenka — dečka; Elvira Bizjak, delavka — deklíco.
 Poročili so se: Alojz Hočevar, tovarniški delavec in Stanislava Kristan, tovarniška delavka; Franc-Karol Kolmanec, elekromonter in Ana Nemevšek, gospodinjka pomočnica.
 Umrli so: Antonija Kristan roj. Jaklič, osebna upokojenka; Franciška Fende roj. Kern, gospodinja; Pavla Kristan rojena Grlic, gospodinja; Metka Rijavec rojena Cerkovnik, gospodinja; Marija Sušnik rojena Lapajne, osebna upokojenka; Marjana Zupanc rojena Sitar, gospodinja; Jakob Jagodic, os. upokojenec; Mato Matun, delavec; Franc Arh, osebni upokojenec.

IZID ZREBANJA
 Jugoslovanske loterije, ki je bilo dne 10. marca v Beogradu
 Srečke s končnicami so zadobile dobitke dinarjev:

0	300
05540	50.300
65310	80.300
82530	30.300
011690	500.300
151	4.000
1521	20.000
61211	50.000
2	300
159272	200.300
395522	2.000.300
663442	300.300
10433	50.000
23593	30.000
30513	30.000
32663	50.000
42903	60.000
46223	50.000
81313	30.000
039273	3.000.000
374563	400.000
515053	1.000.000
04	400
44	400
94	1.000
11874	30.000
31084	100.000
96834	50.000
35	800
65	2.000
225	6.000
01005	50.000
16505	30.000
32005	80.000
33355	80.000
53355	80.000
60445	60.000
66515	30.000
92545	50.000
117695	200.000
16	600
56	400
046	4.000
096	4.000
55096	104.000
56536	80.000
27	600
6347	20.000
44217	60.000
68927	100.600
80727	60.000
68	400
738	6.000
63868	30.400
69928	30.000
269578	200.000
741478	300.000
10	1.400
39	400
309	10.000
19459	60.000
27069	100.000
81069	30.000
760889	700.000

● V ponedeljek, 7. marca, je ob 17.45 iz Hrastja proti Kranju peljal z osebnim avtomobilom B. P. iz Ljubljane. Takrat je s stranske ceste pripeljala Marija Kutnjak iz Hrastja. Ne da bi se prepričala, če je cesta prosta.

Dve razstavi reprodukcij v Mestnem muzeju v Kranju

Kranj, 11. marca — Danes je bila v Mestnem muzeju v Kranju otvoritev dveh nadvse vzgojnih razstav, in sicer v spodnjih prostorih razstava srbskih in makedonskih fresk, v zgornjih pa razstava »Mojstri risbe«. Na prvi razstavi je 30 reprodukcij fresk, ki jih je izdelal UNESCO. Freske izhajajo iz XI. do XV. stoletja, in sicer iz Nerezov, Milješeva, Sv. Sofije, Sopočanov, Prizrena, Studenice, Gračanice, Dečanov, Kalemija in Manasija. Čeprav so vse freske nastale v srednjem veku (izhajajo iz bizantinskega kroga), so bile odkrite šele po osvoboditvi. V svetu pa je zaradi njenih vrednot veliko zanimanje, zato ni čudno, če so te reprodukcije izšle v izdaji UNESCO.

Gračanica: Poslednja sodba — 1321

Likovni svet pripravlja

Se ta mesec bo v Kranju več predavanj o likovni umetnosti, ki ga pripravljajo likovni svet pri okrajnem svetu Svoboda. Nadalje pa so se člani sveta pogovorili že tudi o dveh razstavah gorenskih amaterjev - likovnikov. Doslej je bila vsako leto ena razstava, ki je krožila po vseh večjih krajih Gorenjske, letos pa bosta dve, in sicer ločeno grafika in olje. Razstavi bosta predvidoma v maju in v Kranju, nato pa še na Jesenicah in v Trzinu.

62 novih tehnikov

Ze februarja je v Skofji Loki začela z delom srednja tehniška šola za odrasle, in sicer strojni oddelek. Ta oddelek tehniške šole, ki ima svoj sedež v Ljubljani, je bil ustanovljen na pobudo škofjeloške Delavske univerze in tovarne Motor. Narasčajoča industrijska proizvodnja zahteva iz leta v leto tudi v loški občini vedno več tehničnega kadra. Zato je razumljivo, da je pobuda za ustanovitev strojnega oddelka v Skofji Loki prišla posredno iz podjetij.

Solanje na tem oddelku traja 6 semestrov ali tri leta. Zanimanje za to šolo je med mladimi proizvajalci veliko, saj je vpisanih v prvi letnik 62 oseb, ki so zaposleni v različnih podjetjih kot kovinostrojarji, varilci, orodjarji in delavci drugih strok. Predavanja imajo popoldan in to 16 ur tedensko. Vsi, ki sedaj obiskujejo strojniški oddelek, so opravili sprejemni izpit in dvomesečni pripravljalni tečaj. Celoten način dela se skuša približati fakultativnemu načinu, tako da imajo kandidati poleg rednih predavanj še seminarje za razne predmete. V zadnjih semestrih solanja je uvedena specializacija po lastni izbiri. Za loško občino je ta ustanova, čeprav ima samo en oddelek, velikega gospodarskega pomena.

IZOBRAŽEVALNI CENTER TUDI ZA LESNO INDUSTRIJO

Pred kratkim je bil v tovarni Jelovica na Trati plenum les-

PRESERNOV ZBOR V PULJU

Danes zjutraj je odpotoval v Pulj pevski zbor France Prešeren iz Kranja (moški, ženski in mešani), kjer bo zvečer ob 20. uri koncentiral v veliki dvorani Doma JLA. Kranjčani bodo s tem vrnili obisk pevcem iz Pulja, ki so lani gostovali v Kranju. Spored, ki ga bodo Kranjčani izvajali pod vodstvom Petra Liparja, je sestavljen iz narodnih, partizanskih in umetnih pesmi jugoslovanskih avtorjev.

REVILJA INSTRUMENTALNIH ANSAMBLJ

V Kropi bo prihodnje nedelje, 20. marca, okrajna revija godb na pihala in orkestru. Na reviji bodo koncertirali najboljše ocenjeni instrumentalni ansambli z občinskih revij na Jesenicah in v Kranju. Nastopile bodo v večini godbe na pihala, in sicer iz Kranja in Trzinca ter z Jesenic, Javornika in Koroške Bele.

Občinske knjižnice

Doslej so šele v Kranju, Škofji Loki, Radovljici in na Jesenicah

Občinske knjižnice, ki so že, so na svojih območjih v večini že rešile problem, kako najširšemu krogu bralcev posredovati dobro knjigo, za katero manjše knjižnice nimajo zadostnih sredstev. Občinske knjižnice, ki so v nekem smislu potujoče knjižnice in ki iz svojih knjižnišnic izposojajo knjige manjšim in slabše založenim knjižnicam, pa so s svojo obliko poslovanja močno pocenile stroške za knjige nasploh, hkrati pa omogočile bralcem večji izbor, kot so ga imeli prej v svojih krajih, majhnih knjižnicah. Namreč v občinah, kjer so že občinske knjižnice, niso potrebne več dotacije za nabavo enakih knjig v petih ali celo desetih knjižnicah, temveč zadostuje, da z omenjeno knjigo razpolaga le občinska knjižnica. Vzrok zakaj so torej občinske knjižnice potrebne in koristne, je jasen. Prav zaradi tega pa se je treba nujno lotiti ustanavljanja občinskih knjižnic tudi v Bohinju, na Bledu, v Železnikih, v Trzinu in v Zireh, kjer teh še nimajo.

Izmed omenjenih krajev je morda najbolj potrebna občinska knjižnica na Bledu, predvsem zaradi svojega turističnega obsevanja. Na Bledu bi morala imeti knjižnica prav zaradi tega tudi primerne, če ne morda celo reprezentativne prostore, kjer bi si vsak gost lahko izposodil

knjigo, ki bi si jo zaželel. Knjižnica pa bi morala imeti tudi čitalnico z veliko izbiro revij, almanahov in podobnim.

Z ustanavljanjem občinskih knjižnic in s knjižnicami nasploh, pa naletimo na pereč problem, če izvzamemo sredstva in prostore, na knjižničarski kader. Trenutno v kranjskem okraju manjka strokovnjakov, ki bi se sploh lahko lotili poslovanja občinskih knjižnic. Kljub temu pa je vendar treba začeti z ustanavljanjem občinskih knjižnic, kar nam kažejo že dosedanje iz-

kušnje. Tudi v Skofji Loki, Radovljici in na Jesenicah so začeli brez potrebne kadra, toda ker so imeli občinsko knjižnico, jim je v preteklem letu uspelo zagotoviti tudi kader. Vprašanje kadra bo v prihodnje nekoliko manj pereče, vsaj za manjše knjižnice, ker sta bila pred dnevi v Kranju in na Jesenicah spet zaključena dva seminarja za knjižničarje. Vsekakor pa bo treba prav spričo še vedno občutnega pomanjkanja kadra prirediti še več podobnih tečajev. B. F.

IZ SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV

JESENICE — V četrtek, dne 17. marca, bo v Čufarjevem gledališču na Jesenicah gostoval pevski zbor France Prešeren iz Kranja. Na koncertu, ki bo ob 19.30, bodo Kranjčani izvajali skladbe trinajstih jugoslovanskih avtorjev.

KRANJ — Na Chopinovem večeru, ki bo v četrtek, dne 17. marca ob 20. uri v Prešernovem gledališču, bodo koncertirali slušateljji ljubljanske akademije za glasbo. Kranjskemu občinstvu se bodo predstavili pianisti Marjana Korošec, Marija Kocjančič, Andrej Jarc in Aci Bertonec ter mezosopranistka Vera Klemenšek. Koncert bo komentiral Danilo Pokorn.

SKOFJA LOKA — V sredo je v Domu Svobode predaval dr. Franta Miss o srečnem zakonu in zdravem rodu. Na predavanju je bilo več 100 mladih poslušalcev, ki so predavatelju sledili z velikim zanimanjem.

BLED — Danes zvečer ob 19.30 bo v Društvenem domu proslava v počastitev Dneva žena.

JESENICE — V okviru Delavske univerze je pričela delovati z letošnjim šolskim letom na Jesenicah 6-mesečna politična šola, ki je pred dnevi zaključila z delom. Znanje slušateljev, ki jih je bilo 35 s področja Jesenic in jeseniške občine, so ob zaključku šole preizkusili s konsultacijami. Izkazalo se je, da je poli-

tična šola, ki jo je vodil Bine Kobentar, in na kateri so predavali sami domači družbeno-politični delavci ter strokovnjaki, zelo lepo uspela. Svečan zaključek prve jeseniške politične šole je bil v četrtek popoldne v Kazini. Razen slušateljev in predavateljev so se udeležili zaključka tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij z zastopnic Okrajnega komiteja ZKS tov. Smiljo Gostiševo iz Kranja.

V Delavskem domu na Jesenicah je bil v četrtek zvečer šteti kulturno-umetniški večer, ki jih prireja v letošnji sezoni jeseniška Svoboda. Na tokratnem večeru so prikazali razvoj umetnosti na književnem in glasbenem področju v dobi klasike. Predavatelj prof. Bratko Skrlj in dirigent jeseniške godbe na pihala Lojze Savinšek sta predavanja dopolnila z recitacijami, diapositivni in glasbenimi vložki. Sodelovali so solisti in ansambli jeseniške glasbene šole. Z uvedbo kulturno-umetniških večerov je Svoboda Jesenice uvedla novo dejavnost, ki stopa v ospredje pred drugo delo kulturno-prosvetnih društev.

V četrtek zvečer je predaval na Jesenicah dr. Dougan, sodnik višjega gospodarskega sodišča iz Ljubljane. Vodilnim uslužbencem Železarne Jesenice je govoril o delovnih nevarnostih in odgovornosti podjetja. Okoli 50 inženirjev in tehnikov ter ostalih vodilnih usluž-

Klubska življenje

SE VSE BOLJ UVELJAVLJA

V kranjskem okraju ima že 12 Svobod in prosvetnih društev klube, med katerimi je najdelavnejši klub jeseniške Svobode. Močno se je klubska življenje razširilo tudi na Blejski Dobravi, Bohinjski Beli, v Naklem in Cerkljah. V ostalih klubih pa še vedno bolj ali manj iščejo primerne oblike dejavnosti.

Čeprav so bili doslej največja ovira za ustanavljanje klubov prostori in bodo verjetno še nekaj časa, se enajst društev spet pripravljajo na ustanovitev klubov. Pričakovati je torej, da bo na Gorenjskem v najkrajšem času še 23 klubov, kar je spričo tega, da je klubska delo v naših prosvetnih društvih šele v začetkih, dokaj zadovoljivo.

bencev Železarne Jesenice je z zanimanjem sledilo predavanju. Nato je sledila razprava, v katero so navzoči zelo pozitivno posegali.

BOHINJSKA BELA — Danes zvečer ob 20. uri bo tu otvoritev obnovljenega klubskega prostora. Na otvoritveni predstavi, prirejani v počastitev Dneva žena, bo dramska sekcija uprizorila nekaj prizorov iz drame španskega pesnika in dramatika Lorce »Mariana Pineda«.

KRANJ — Včeraj je gostovala v Prešernovem gledališču ljubljanska Drama z Rose Budjuhnovimi »Dvanajstimi porotniki«. Gledalci, ki so pri popoldanski in večerni predstavi napolnili dvorano do zadnjega kotička, so bili z uprizoritvijo nadvse zadovoljni in goste nagradili z navdušenim aplavzom.

Jutri bo v Prešernovem gledališču zaključek režiserskega tečaja za začetnike. Enomesečni tečaj je obiskovalo 10 članov Svobod in prosvetnih društev, ki bodo v prihodnje lahko dokaj popolnili vrzel režiserskega kadra predvsem na podeželskih odrih.

Bogat program

OKRAJNEGA GLASBENEGA SOSVETA

Tako kot vsi sosveti pri okrajnem Svetu Svoboda izvršujejo svoje programe, tudi glasbeni svet dosledno izvaja naloge, ki jih je sprejel. Doslej so bile že občinske glasbene revije pevskih zborov in instrumentalnih ansamblov. Na vrsti so sedaj okrajne revije. Pet do osem mladinskih zborov bo nastopilo na okrajni reviji 14. aprila v Prešernovem gledališču v Kranju. Ostali pevski zbori pa bodo imeli okrajno revijo na Bledu, za katero čas še ni določen. Na tej reviji bo nastopil zbor Franceta Prešerna iz Kranja, zbori z Javornika, Virmaš in iz Trzinca. Na revijo bodo povabljeni tudi vsi pevovodje kranjskega okraja. Sosvet je sprejel ta sklep zato, da bi omogočil vsem tistim, ki se ukvarjajo z zborovskimi petjem, poslušati kvalitetno stopnjo zborovskega petja na Gorenjskem. Pevovodje bodo tako lahko primerjale stopnjo svojih zborov z zbori, ki so se uvrstili na okrajno revijo.

Prihodnje nedelje je predvidena tudi okrajna revija instrumentalnih ansamblov v Kropi. Letos prvič pa bo glasbeni svet priredil tudi revijo zabavnih ansamblov. Na tej reviji bodo smeli sodelovati vsi orkestri, člani in nečlani Svobod ali prosvetnih društev. Zelja sosveta je, da ugotovi kvaliteto zabavnih ansamblov, ki bi jih potem lahko tudi priporočal organizatorjem zabavnih prireditev, kar je spričo turističnega obsevanja Gorenjske tudi potrebno.

imperija. Prvi je »Nero«, ki ga bo producent Frank Seltzer posnel po scenariju Ben Perryju, drugi pa »Messalina« — z istim producentom — za katerega naslovno vlogo upa družba United Artists pridobiti Gino Lollobrigido.

Ted Richmond, producent »Salomona in Shebe«, bo za M. G. M. posnel film o življenju francoskega kralja iz VIII. stoletja z naslovom »Charlemagne« (Karel Veliki).

FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM

DO LETA 1965. 141 IGRANIH FILMOV

Sekcija podjetja za snemanje filmov in Upravni odbor Združenja filmskih proizvajalcev Jugoslavije sta sprejela perspektivni plan proizvodnje igranih in kratkometražnih filmov pa leta od 1960 do 1965. Po tem planu bodo v Jugoslaviji do vključno 1965. leta posneli 141 igranih filmov, 677 kratkometražnih, 127 risanih in 46 lutkovnih filmov. Za leto 1960 predvideva plan 18 igranih, 104 kratkometražnih, 25 risanih in 6 lutkovnih filmov.

Pri sestavljanju plana so upoštevali možnosti zagotovitve scenarijev, razpoložljivega kadra, tehničnih kapacitet, kot tudi potrebe kulturne politike pri filmu.

Zanimivo je, da je plan perspektivnega razvoja filmske industrije za leta 1956—1961 predvideval za 1961 leto 25 igranih filmov, kar pa predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne bo možno doseči.

JANE RUSSELL — NEZADOVOLJNA ITALIJANKA

Pred kratkim je ameriška igralka Jane Russell nastopila na italijanski televiziji, kjer je pela pesmi »Am'misbehaving« in »Mondugnov« »Volare«. Ta nastop je bil zanjo obenem tudi veliko razočaranje. Po povratku v Ameriko je namreč izjavila novinarjem: »Ne govorite mi več o italijanski televiziji. Italijansko občinstvo je hladno, neprijateljsko. Sploh ga ne razumem; po eni strani je skrajno popustljivo do form, ki jih je čas že zdavnaj pregazil, po drugi strani pa mnogo zahteva od interpretatorjev, ki jih si-

cer mednarodno občinstvo sprejme brez rezerve. Morda ameriško občinstvo manj zahteva od svojih igralcev. V Italijo bi se vrnila samo v primeru, če bi nastopila v filmu, ki bi ga režiral de Sica, in v katerem bi kot partnerji nastopali Gasman, Mastroianni ali Brazzija.«

JANE RUSSELL

Iz Hollywooda poročajo

Ateljeji družbe 20th Century fox so v zadnjem času najbolj delavni v vsem Hollywoodu. Pred kratkim so tu pričeli s snemanjem treh večjih filmov: »Wild River« (Divja reka), »A New Kind of Love« (Nova vrsta ljubezni) in »From the Terrace« (S terase), pripravljajo pa še vrsto drugih.

V »Novi vrsti ljubezni«, ki je zasnovana na originalnem scenariju Normana Krasna, imata glavni vloge Yves Montand in Marilyn Monroe, v drobni, vendar izrazitih obrobni vlogah pa nastopajo še Jack Benny, Noël Coward in Fred Astaire. Astaire igra moža, ki mora učiti Montanda plesati z Marilyn. Cole Porter je napisal za film nekaj svežih popevk, producent Wald pa je odkupil posebej za Marilyn tudi pesem »My Heart Belongs to Daddy« (Moje srce je očevo). Režiser je George Cukor.

»Divja reka« predstavlja dolgo pričakovano uresničitev zamisli Elia Kazana, katere prvotni naslov je bil »Mud on the Stars« (Blatne zvezde). V glavnih vlogah nastopajo Montgomery Clift, Lee Remick in Jo Van Fleet. Scenarist je Paul Osborn, ki je sodeloval s Kazanom že pri filmu »Vzhodno od raja«.

»S terase« je filmska priredba romana Johna O'Hare, ki jo je oskrbel Ernest Lahman (av-Northwest« (Severo-severozahod). V glavnih vlogah igra Paul Newman in Joanne Woodward. Scenarija za film »North by ward, producent in režiser pa je Mark Robson.

Producent Walter Wagner pripravljajo za »Fox« »Cleopatro«, ki bo stala okrog 6 milijonov dolarjev. Po obširnem pisanju v časopisju in pričkanju po študijih so za nosilco naslovne vloge izbrali Elizabeth Taylor. Stephan Boyd bo verjetno igral Antonija, za vlogo Cezarja pa upajo, da bodo pridobili Laurence Olivierja. Scenarij je po romanu H. Rider Haggarda napisal Nigel Balchin.

Bingu Crosbyju so namenili glavno vlogo v filmu z začasnim naslovom »Daddy-G« (Očka-O), podprli pa so ga z mladimi močmi: Carol Lynley, Barrie, Coe, Barrie Chase in Fabian (pevec popevk, od katerega si Fox obeta prav tak uspeh kot od Elvisa Presleya). Jack Cardiff bo v Angliji režiral film »Sons and Lovers« (Sinovi in ljubimec) za Hollywoodskega producenta Jerryja Walda. Za sedaj je bilo mogoče izvedeti samo za enega dokončno določenega igralca: Deana Stockwella.

M. G. M. je najavila novo koprodukcijo z italijansko družbo Titanus Films: »The Fair Bride« (Poštena nevesta) je zasnovana na romanu Bruce Marchalla o duhovniku, ki najde v času španske državljanske vojne zatočišče pri dekletu iz kabareta. Glavni vloge sta dobila Ava Gardner in Dirk Bogard, scenarist in režiser pa je Nunnally Johnson.

Zgodovinski spektakli so postali priljubljeno področje za investicije večjih družb. United Artists bodo finansirali dva filma z visokim proračunom, ki oba posegata v čase rimskega

RTV LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 10., 13., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 15., 22. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

NEDELJA, 13. marea

- 6.30 Igra Kmečka godba, vmes nekaj narodnih ob spremljavi harmonike;
- 7.35 Popevke za nedeljsko jutro;
- 8.00 Mladinska radijska igra - Rosanda Sajko: Paček piščalček;
- 8.50 Zapojmo po domače...;
- 9.10 Z glasbo v novi teden;
- 10.10 Se pomnite, tovariši... Stane Mešič: V zasedi;
- 10.30 Majhna orkestralna matineja;
- 11.08 Pojo zabavni zbori;
- 11.30 Zdravko Stefančič: Bosenske metamorfoze;
- 13.30 Za našo vas;
- 13.45 Mali koncert orkestra Raphaele;
- 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I.;
- 15.30 Po Slovaški in Romuniji vas vodi pihalni orkester LM p. v. Rudolfa Starčiča;
- 16.00 Humoreska tega tedna - Ilf-Petrov: Ljubitelji nogometa;
- 16.20 Zvoki za razvedrilo;
- 16.30 Sestdeset minut športa in glasbe;
- 17.30 Radijska igra - Norman Corwin: Čudežna gosnica;
- 18.03 Veliki orkestri - znane melodije;
- 18.30 Dva zbori in dva samospjeva Miroslava Vilharja;
- 18.40 Igra trio Slavka Avsenika;
- 19.30 Radijski dnevnik in športna poročila;
- 20.05 Izberite melodijo tedna!
- 21.00 Ob knjigi pesmi Huga Wolfa;
- 22.15 Zaplešite z nami!
- 22.10 Camille Saint-Saens: Omfalni kolovrat - simfonična pesnitev;
- 23.20 Popevke za lahko noč.

PONEDELJEK,

14. marea

- 8.05 Drobne solistične skladbe;
- 8.25 Zabavni orkester Werner Müller;
- 8.40 Poje ženski zbor Svobode Laško p. v. Julija Goriča;
- 9.00 Naš podlistek - P. Donnel: Recept za umor;
- 9.20 Popularne melodije iz domače orkestralne glasbe;
- 10.10 Plesni ansambli vam igrajo;
- 10.35 Arije iz oper W. A. Mozarta;
- 11.00 Čez kontinente s popevkami;
- 11.30 Oddaja za otroke;
- 12.00 Havajski zvoki;
- 12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Anton Petriček: Priprava tal, semena in gnojila za sladkorno peso;
- 12.25 Kvintet Niko Stritof;
- 12.40 Ansambel Milana Staneta igra in poje pesmi jugoslovanskih narodov;
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba;
- 13.30 Samospjevi velikih mojstrov v domači izvedbi;
- 13.55 Ruleta za zabavo;
- 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike;
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo;
- 15.15 Reklame in zabavna glasba;
- 15.40 Listi iz domače književnosti;
- 16.00 V svetu opernih melodij;
- 17.10 Srečno vožnja!
- 18.00 Radijska univerza - Ing. Janko Čuček: Skrivnosti premoga;
- 18.15 Petar Dumičić: Suita za godalni orkester;
- 18.30 Sportni tehnik;
- 20.00 Revija zabavne glasbe;
- 20.35 Kulturni globus;
- 20.50 Koncert Orkestra RTV Ljubljana p. v. Uroša Prevorška;
- 22.15 Popevke z raznih kontinentov;
- 22.50 Max Reger: 6 valčkov;
- 23.10 Plesni zvoki iz studia 14;
- 23.40 Pevec Johny Mathis.

TOREK, 15. marea

- 8.05 Simfonični plesi in rapsodije;
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo - Glasbeni leksikon za otroke;

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

od nedelje, 13. marca 1960
do sobote, 19. marca 1960

- 9.25 Madžarski instrumentalni duo;
- 9.45 Prizor iz 2. dejanja Janačkove opere Jenufa;
- 10.10 Izberite melodijo tedna;
- 11.00 Slovenske skladbe izvajata violinist Igor Ozim in pianist Marijan Fajdiga;
- 11.30 Zvočni spektrum;
- 12.00 Igrajo Veseli planarji;
- 12.15 Kmetijski nasveti - Evgen Arčon: Rez breskev;
- 12.25 Pet popevk za pet pevcev;
- 12.40 Ansambel Srečka Dražila;
- 13.30 Iz francoskih oper;
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo: O rodni dom...;
- 14.35 Intermezzo z godali;
- 14.45 Blagoje Bersa: Dramatična uvertura;
- 15.40 Naši popotniki na tujem - Karel Kos: Štiri dni v Vzhodnem Berlinu;
- 16.00 Izbrali smo za vas;
- 17.10 Razgovor z volivci;
- 17.20 P. I. Čajkovski: Koncert za violino in orkester v D-duru;
- 17.55 Richartz: Menuet - Winkler: Španska kri;
- 18.00 Iz zbornika spominov;
- 18.20 Slovenski skladatelji pišejo za mladino - VI. oddaja;
- 18.45 Razgovori o mednarodnih vprašanjih;
- 20.00 Ruske narodne pesmi poje zbor donskih kozakov p. v. Sergeja Žarova;
- 20.30 Radijska igra - Paolo Levi: Postaja v megli;
- 21.30 Krešimir Baranović: Balkanski poem;
- 21.45 Mali variete - Natalino Otto in Lola Novaković;
- 22.15 Slavna dela iz komorno-glasbene literature - XII.;
- 23.10 Koktajl za zabavo;
- 23.40 Moderna plesna glasba.

SREDA, 16. marea

- 8.05 Majhen vokalni koncert mladinskih pevskih zborov;
- 8.30 Iz filmov in glasbenih revij;
- 9.15 Pol ure z našimi instrumentalnimi solisti;
- 9.45 Pevka Rosemary Clooney;
- 10.10 V utripu baletne glasbe;
- 11.00 Kalejdoskop za zabavo;
- 11.30 Oddaja za cicibane;
- 12.00 Tri arije iz Verdijeve opere Trubadur;
- 12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Mihael Leonardi: Obdelava tal v vinogradih;
- 12.25 Pisani zvoki z Dravskega polja;
- 12.45 Plesni orkester Willy Berking;
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba;
- 13.30 Ljudske melodije iz Srbije;
- 13.50 Klavir v ritmu;
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Glasbeni leksikon za otroke;
- 14.35 Pesmi raznih narodov;
- 15.15 Reklame in zabavna glasba;
- 15.40 Novosti na knjižni polici - Guy de Maupasant: Novele;
- 16.00 Koncert po željah;
- 17.10 Sestanek ob petih;
- 17.30 Trobente in godala;
- 18.00 Kulturna kronika;
- 18.20 Iz slovenske solistične glasbe;
- 18.45 Domače aktualnosti;
- 20.00 Ali jih poznate?
- 20.25 Tipke in strune - Orkester Martin Gold;
- 20.40 Dve komični operi Gian Carla Menottija;
- 22.15 Ansambel Jožeta Kampeča;
- 22.30 S popevkami po svetu;
- 23.10 V ritmu današnjih dni;
- 23.33 Bogo Leskovic: Partita v h-molu.

ČETRTEK, 17. marea

- 8.05 Zvoki z Dunaja;
- 8.30 Orkestralne operne točke;
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo - O rodni dom;
- 9.25 Poje Ljubljanski oktet;
- 9.45 Melodije za kitaro;
- 10.10 Od tu in tam;
- 10.40 Pet minut za novo pesnico;

- 11.00 Obiski pri jugoslovanskih skladateljih;
- 12.00 Partizanska pesem je vedno lepa;
- 12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Ljudmila Haller: Zadruga in vzreja piščancev za cvrtje;
- 12.25 Revijska pevka Dalida;
- 12.40 Pihalni orkester JLA p. v. Pavla Brzulje;
- 13.30 Operetni zvoki;
- 13.50 Iz Dvořakove Rusalke;
- 14.20 Šport in športniki;
- 15.40 S knjižnega trga;
- 16.00 Med komornimi deli W. A. Mozarta;
- 16.30 Popevke se vrstijo;
- 17.10 »Utrgaj mi še rožico!« - Slovenske pesmi poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška;
- 17.30 Plesne melodije velikih mest;
- 18.00 Turistična oddaja;
- 18.15 Spoznavajmo naše umetnike;
- 18.45 Radijska univerza - Stane Marinič: O tarifah - I.;
- 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov;
- 20.45 Četr ure z godalnim ansambliom p. v. Boruta Lesjaka;
- 21.00 Literarni večer - Novi prevodi iz Lermontova;
- 21.40 Komorni intermezzo;
- 22.15 Po svetu jazza - Pogled nazaj;
- 23.10 Nočni koncert.

PETEK, 18. marea

- 8.05 Pomnoženi zbor RTV Ljubljana p. v. Rada Simonitija;
- 8.30 Blaž Arnič: Simfonijska dela;
- 9.00 Naš podlistek - Donald Martin: Človek s problemom;
- 9.20 Ritmi Latinske Amerike;
- 9.40 Količek za mlade ljubitelje glasbe - Pomlad v glasbi;
- 10.10 Prijubljeni pevci - znane melodije;
- 10.30 Igra violinist David Ojstrah;
- 11.00 Zabavni potpuri;
- 11.30 Družina in dom;
- 11.45 Vasilij Mirk: Morska suita;
- 12.00 Pozdrav z gora;
- 12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Milan Rovar: Služba za varstvo rastlin in njen razvoj;
- 12.25 J. Massenet: I. dejanje opere Manon;
- 13.30 Poljudne skladbe igra Mariborski instrumentalni ansambel;
- 13.50 Dalmatinske narodne;
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Postaja severni pokrov;
- 14.35 Španija v pesmi in plesu;
- 15.15 Reklame in zabavna glasba;
- 15.40 Iz svetovne književnosti - Dorothy Whipple: Sobotni popoldan;
- 16.00 Petkov koncert ob štirih;
- 17.30 Razgovor z volivci;
- 17.20 Lepe melodije;
- 17.40 Moški zbor primorskih študentov p. v. Antona Nanuta poje narodne pesmi iz slovenske Benečije;
- 18.00 Človek in zdravje;
- 18.10 Od foxtrota do mamba;
- 18.30 Iz naših kolektivov;
- 20.00 Zabavni orkester RTV Ljubljana;
- 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled;
- 20.30 Kaj je simfonija;
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih;
- 22.15 Zabavala vas bosta Ljubljanski jazz ansambel in ansambel Mojmir Sepeta;
- 22.35 Nočni operni koncert;
- 23.10 Popevke in ritmi;
- 23.45 Jean Binet: Godalni kvartet.

SOBOTA, 19. marea

- 8.05 Glasba iz Levante;
- 8.35 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe;
- 9.25 Danilo Bučar: Zumberške pesmi;
- 9.40 Majhni zabavni ansambli;
- 10.10 Jugoslovanske operne pevce spremlja orkester RTV Ljubljana;
- 11.00 Pol ure z orkestrom Marty Gold in Roberto del Gado;
- 11.30 Pionirski tehnik;
- 11.50 Deset minut igra na citre Marko Udovič;
- 12.00 Edward Elgar: Serenada za godala v e-molu;
- 12.15 Kmetijski nasveti - Mimica Alt: Šolska kuhinja v Lenartu;
- 12.25 Domači napevi izpod zelenega Pohorja;
- 12.45 Trio orglic Raisner;
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba;
- 13.30 Skozi naše vasi...;
- 13.55 Vedre klavirske skladbe;
- 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike;
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo;
- 15.15 Reklame in zabavna glasba;
- 15.40 Na platnu smo videli;
- 16.00 Slovenska pesem od romantike do danes - XI. oddaja: Peter Lipar;
- 16.30 Panorama vedrih napevov;
- 17.10 Glasbena križanka št. 22;
- 18.00 Jezikovni pogovori;
- 18.15 Zadovoljni Kranjci igrajo in pojo;
- 18.30 Četr ure z ansambliom Horst Wende;
- 18.45 Okno v svet;
- 20.00 Slovenski oktet poje slovenske narodne;
- 20.15 Revija jugoslovanskih pevcev;
- 21.00 Melodija za prijeten konec tedna;
- 22.15 Oddaja za naše izseljence;
- 23.10 Do polnoči v plesnem ritmu.

Televizijski spored

NEDELJA, 13. marea

- 10.30 TV film o prigodah pisice Lassie
- 11.00 Kmetijska oddaja: Vedno dovolj zelene krme - Popoldan morebitni prenosi športnih dogodkov
- 20.00 TV dnevnik
- 20.30 Kulturna panorama
- 20.30 Dokumentarna oddaja
- 20.50 »Nocoj nastopamo« - zabavno-glasbena oddaja
- 21.50 Sedem dni... - zanimivi dogodki doma in svetu

PONEDELJEK, 14. MARCA

- 18.00 Družinska oddaja: Otrok in film, kako pripravimo zelenjavo in sadje, ter naravna kozmetična sredstva.
- 18.30 Obisk v ljubljanskem antropološkem inštitutu - prenos.

TOREK, 15. MARCA

- 20.50 Prenos programa tujih televizijskih postaj.

SREDA, 16. MARCA

- 20.20 Aktualna tema

ČETRTEK, 17. MARCA

- 20.00 Prenos javne radijske oddaje »Pokaži kaj znaš«.

PETEK, 18. MARCA

- 20.50 Prenos programa tujih televizijskih postaj.

SOBOTA, 19. MARCA

- 20.30 Celovečerni film »NEVIDNI CLOVEK«.

DRUŽINSKI POMENKI

DA ALI NE

Velikokrat starši sprašujejo o tem, ali je prav, če otrok pozna številke in črke, še preden začne hoditi v šolo in ali jih sploh sme spoznavati.

Količinske in številčne predstave si otrok že zelo zgodaj pridobiva. N. pr. v dveh posodah bo videl fižol; v eni bo malo, v drugi pa bo veliko fižola. Otrok bo količinsko prepoznal in prav je tako.

Pri tem njegovem razpoznavanju ga ne bomo ovrhali, temveč mu bomo, nasprotno je pomagali.

Otrok pa prepoznava razen količin že tudi posamezne številke. Če gremo z njim na travnik, kjer raste vse polno zvočnikov, bo uzkliznil: »Joj, koliko rož je tu!« »No, koliko pa jih je?« bomo upraskali. »Dosti, dosti, ampak zdaj jih bom nabral,« bo dejal otrok. Otrok si jih trga in mi ga bomo upraskali: »Koliko si jih pa nabral?« Veselo nas bo pogledal in nam jih posamez polagal v naročje. »En zvočnik in še en zvočnik in še en zvočnik...« No, otrok je s tem že štel. Še velj, kmalu pride čas, ko začneja številke že tudi razpoznavati. Brat ima tri sladkoročke, on ima samo dva. Ko bo dobil še enega, bo že začel šteti, če jih imata sedaj oba enako: »Eden, dva, tri Eden, dva, tri! Zdaj imava oba po tri sladkoročke! Gotovo ne bi bilo prav, če bi otroka pri tem spoznavanju zavirali, prav pa tudi ne bi bilo, če bi ga silili spoznati številke, ki jih še ni sposoben razpoznavati. Če pa otrok sam pogleda in razpozna na denarju en in dva in pet dinarjev, mu tega ne bomo branili, temveč mu bomo to njegovo vednost, ki si jo je mimogrede pridobil, še utrdili. Isto velja glede črke. Nesmiselno bi bilo, če bi otroka učili še preden začne hoditi v šolo. Vendar bi bilo tudi nesmiselno, če bi mu prepoznavanje črk, če se je do njih sam dokopal, prepovedali. Če se je otrok črke sam od sebe naučil, ga zato pač pohvalimo, nikakor pa ga ne smemo siliti k prepoznavanju, še manj k bezavni črki.

Zaradi različnega tempa duševnega razvoja otroka ne moremo torej odgovoriti na zgornje vprašanje z da ali ne. Povemo naj le toliko, da otroku odgovarjamo na vprašanja, ki jih sam zastavlja, ne manj in ne več. Če se bomo držali tega, prav gotovo ne bomo zgrešili. Otroka vzgaja in uči ne samo šola, temveč tudi drugo okolje, v katerem živi. Ne moremo mu torej prepovedati, da bi se sam česa naučil, brez pomena pa je, da bi ga silili v nekaj, česar se ni dorasel.

NASVETI

Temne moške klobuke očistimo s precej močno mešanico salmiakovca in vode. V to tekočino namakamo krtačo in z njo krtačimo klobuk v nasprotni smeri, kot leže vlakna. Očiščenega narahlo skrtačimo v smeri vlaken. Mastna in prepotena mesta lahko zdrgnemo namesto s krtačo tudi z zametno krpico, namočeno v salmiakovo mešanico. Med usnjen notranji pas in klobučevino vtaknemo svetel papir, da ne prenašamo umazanije in morebiti tudi barve.

Skripanje čevljev odpravimo, če podplate več večerov zaporedoma namažemo z ricinusovim oljem, ki ga v podplat dobro vdrnemo. Čevlji naj se čez noč suše na zraku, nikakor pa ne pri topli peči.

Madeži rdečila - Zelo si obvarujemo robčke in tudi brisače, če se navadimo brisati usta, ki jih namažemo z rdečilom, z mehkim papirjem, narezanim v velikosti malih prtičev ali robčkov. Z njimi popravimo obliko namažanih ust ali zbršemo rdečilo, če ga hočemo odstraniti. Zato naj bodo papirnati prtiči nepogrešljiv higijenski pripomoček v vsaki ženski torbici, domači umivalnici ali kopalnici.

Madeže črnila spravimo iz volnene tkanine z glicerinom, ki ga nato speremo z mlačno vodo.

Tube takoj odprete, če vtaknete vrat za trenutek v vrelo vodo. Ker se kovina zamašča zaradi vročine raztegne, ne bo treba več uporabljati sile pri odpiranju.

Za sladkorno bolne

Mesni emoki za juho: 10 dkg kuhanih ali pečenih mesnih ostankov, 1 dkg surovega masla ali margarina, polovico jajca, poper, majaron, sol.

Meso zmeljemo, solimo, popramo in odšavimo z majaronom. Surovo maslo in pol jajca penasto umešamo in dodamo k mesu. Vse skupaj dobro prenetemo in izoblikujemo štiri emoke, ki jih zakuhamo v čisto juho.

Količine so preračunane za 2 porčiji.

Sirove krpice: 2 jajci, 2 žlici mleka, malo olja; 1 rumenjaka, sneg iz 1 beljaka, 1 dkg surovega masla, 2 dkg mehkega sira, žlica smetane, 5 dkg moke, malo naribanega sira, sol.

Dve jajci, dve žlici mleka in čepce soli dobro razvrkljamo. Iz te mase spečemo v pomasnjeni ponvi omlete. Pri obračanju moramo biti pazljivi, da se ne zdrobe. Mrzle omlete zrežemo na krpice. Maslo, rumenjaka in smetano medtem penasto umešamo in zmešamo s krpicami. Dodamo še sneg iz beljaka. Vse skupaj denemo v pomazano kozico ali jensko posodo, potresemo z naribanim sirom in spečemo. Serviramo kar v posodi, v kateri smo krpice pekli. Zraven damo na mizo solato.

Količine so preračunane za 2 porčiji.

DRUGA ŠTEVILKA REVIE OTROK IN DRUŽINA

O perečem problemu osnovnošolskih otrok v nepopolnih družinah je v tej reviji pisala dr. Milica Bergant v članku z naslovom »Kje žive osnovnošolski otroci brez enega izmed roditeljev?« Za naše najmlajše, ki so se komaj ločili od sveta iger, zabave in prostosti in so se le z velikim naporom vživeli v resno delo in večurno posedanje v šolskih klopetih, je poskrbljeno, da se šestkrat v šolskem letu razvedre s krajšimi izletji - športnimi dnevi. V izprašanje »Kaj je to športni dan?«, boste v nekaj vrsticah dobili odgovor v članku Mete Petkovškov. V drugi številki revije OTROK IN DRUŽINA boste lahko dobili tudi odgovore na različna vprašanja, ki jih zastavljajo mater.

MODA

Eleganten spomladanski plašč s kariranim vzorcem, si lahko privoščijo vsake izmed nas. Dobro se bomo v njem počutile ob vsaki priložnosti.

GLASBA V OBRATU

Leta in leta že preiščujemo utenjak, organizatorji, tehniki o tem, kako bi se dalo povečati veselje do dela in s tem seveda tudi večji efekt. V Ameriki so našli novo sredstvo, ki so ga preizkusili v mnogih obratih: gre za glasbo, ki ljudi med delom razveseljuje in jih s tem spremlja v dobro voljo, da rajši in bolje delajo.

Opravljeni poskusi so res pokazali pozitivne rezultate:

1. Glasba pospešuje pripravljenost za delo in obenem daje ljudem polet.

2. Ljudje opravljajo delo z večjo pozornostjo in se tako tudi zmanjša število nesreč. — Manjša je tudi izguba časa. Razen tega pa je med glasbo tudi manj kajenja in razgovarjanja.

3. Ljudje so tudi manj občutljivi za zunanje šume, ki jih glasba nekako vsesa.

4. Če uslužbenci med odmorom poslušajo glasbo in obenem pijejo kavo ali čaj, se posebno osvežijo, ker kofein in eterična olja olajšujejo tok misli.

Navedene ugotovitve potrjujejo tudi številke. Ko so v nekem uradu, kjer je delalo 45 uslužbenk in prav toliko uslužbencev, vključili glasbo, je samo 12 žensk in 8 moških še opazilo posebno ostre glasove in razne šume, ki so prihajali iz ulice. Vsi ostali pa so postali ob glasbi za šume neobčutljivi. Ko so preizkušali vpliv glasbe na delovni učinek, so ugotovili, da glasba ne sme trajati več kot tri ure dnevno. Najboljši uspeh so pokazali koncerti po željah. Ugotovili so tudi, da od sto uslužbencev obeh spolov 80 odstotkov bolje opravlja delo pod vplivom glasbe.

Se boljše uspehi pa so se pokazali, če so preizkušane osebe popile dvakrat na dan v miru skodelico kave. Pri enostavnem seštevanju se je povečala hitrost za 18 odstotkov. — Če so uslužbenci med odmorom dobili kavo in hkrati poslušali glasbo, so opravili za 14 odstotkov več dela kot pa njihovi tovariši, ki niso imeli odmora in niti niso poslušali glasbe.

Rekorder med krvodajalci

Do nedavnega je veljal Albert Bergeron, kanadski drvar, francoskega rodu, za rekorderja med krvodajalci. V zadnjih 30 letih je dal 106 litrov krvi. Ko pa je svetovni tisk objavil novico o tem rekordu, so začela uredništva dobivati pisma, v katerih so Bergeronu zanimali pravico, nositi neuradni rekorderjski naslov te vrste.

Tako je na primer francoska revija »Science et Vie« priobčila pismo Mauricea Vieilleribiera, ki trdi, da je v 32 letih dal nič več in nič manj kot 437 litrov krvi. Vieilleribier, ki je ustanovitelj in predsednik društva krvodajalcev v francoskem Melenu, pripominja, da v zlic velikih količin krvi, ki jo je bil dal, ne more imeti sebe za rekorderja, ker pozna najmanj tri do štiri ljudi, ki so dali več krvi kakor on.

O potresu, ki je bil pred dnevi v maroškem mestu Agadirju, smo že pisali. Danes pa imamo na sliki priložnost videti ruševine, ki jih je s svojo močjo v tem mestu ustvarila narava.

PO NE SVEDENI LOVČEVA HČI

Riše Milan Batista

88.

Vrh! Zmagoslavno je kriknil. V dolini je butala v pobočje gora megleno morje. Nad njim pa je bila čista sinjina neba, okoli njega veriga strmih, ledenih vrhov. Oči se mu solzile od leska beline. »Sanjarjenja se bolest, dejanja so sreča.« je pomislil in zaželel Minko ob sebi. Ne bo se ji odpeval. Dolgo je bil na vrhu, potem pa je naglo in varno sestopil z zavestjo zmagevalca. Spodaj je na plazišču obstal. Sonce je krvave tenilo. Gore so v škrlatnem ognju plamtele. To je bil eden njegovih najlepših dni.

89.

Naslednji dan je počival v stanu. Potem je iz skrivališča izvlekel puško in se odpravil. Namenil se je v Hudičeve konte, odljudno z macesni poraslo pečevje. Sel je v goste k svojemu izbranemu gamsu. Bil je to gams, da mu ga ni bilo para v gorovju. Za Šepaveca ga je krstil Boštjan. Ranjen se je zatekel in tu samotaril že nekaj let. Boštjan mu je hodil pokladat seli, senna in ga opazoval. Pripeljal je v peči in zagledal svojega gamsa pod steno. Čep mu je še ponosno vihral, bil je že siv, roglji pa so se mu črtali v snegu dlan nad ušesi.

90.

Gams je kopal v sneg in mulil usable bilke. Nenadoma se je vznemiril. Boštjan se je uzi v smer, od koder ga je prineslo. Spodaj v grapi je zagledal človeka s puško. Sel je naravnost po sledi za njim. »Jozelj,« je pomislil. Vzpel se je v peči ter se potuhnil. Opazoval je moža, kako je tipal po ozki polici in poskušal vsako stopinjo posebej. Dolga ura je minila, preden se je pokazal na polici pod njim. Boštjan se je od srca nasmejal. Zagledal je mačkovo kučmo, črna brado in krepelce preko ramen. »Nek! Da si dedec le upa v Hudičeve konte!«

Kriminal mladotletnikov v ZDA narašča

Ne mine skoraj dan, da ne bi nem kraju res našla »še« dva časopisje ZDA in tudi drugih zapadnih dežel poročalo o drznih dejanjih mladotletnikov. Ameriška policija je v vedno večjih skrbih, kajti število kriminalcev od 16. do 28. leta starosti iz dneva v dan raste. Skupine mladotletnikov so organizirane v prave gangsterske tolpe, tako da je policija skorajda brez moči. Policija jih mnogokrat sploh ne more zasledovati, kajti sprite neverjetne organizacije in spretnosti izginejo brez sledov.

Kake tudi ne? Avtomobili, motorji in druga prometna sredstva, ki jih je na ulicah Chichaga, Clevelanda, New Yorka in še drugih velikih mest nečistete, so jim najboljši pripomoček pri delu. Ponekod so mladotletniki začeli krasti celo civilna letala.

Tako je pred kratkim v bližini Dodge Cityja v Cananasu policija aretirala skupino mladotletnikov, ki jih je okvara letalskega motorja prisilila, da se spustili na letališče.

Pri preiskavi se je ugotovilo, da so imeli v letalu skrite diamante in še neko drugo dragoceno kamenje, ki je veljalo nič manj kot 7 milijonov dolarjev. Po večdnevnem preiskovanju jih je policija morala izpustiti, ker so trdili, in to tudi »dokazali«, da so jih povsem slučajno našli v bližini Chichaga zakopane v zemljo. Policija je na omenje-

ni kraj res našla »še« dva diamanta iste kakovosti. Toda te ni edina kraja težke kategorije. Takih in podobnih prestopkov mladotletnikov oddelki ameriške kriminalne službe zabeležijo vsak dan, a manjših kraj sploh ni moč prešteti. Za primer naj opišemo še en dogodek iz Chichaga.

Hladnega decembrskega večera lani se je pred neko banko v središču mesta ustavila črna limuzina. Iz nje so stopili štirje »starejši možje« z bradami in brki ter se napotili v banko, ki je še delala. Agent, ki je bil pri vhodu v poslojpe, ni niti najmanj slutil, da so »starčki« nevarni vlomilci. Čez četrte ure se je kot po navadi spomnil in šel v svojo pisarno na kavo.

Tedaj pa je opazil skozi odpr-

NAČRT ZA IZSUŠITEV RDEČEGA MORJA

Egiptovski inženir Muhamed Hasan je izdelal načrt za izsušitev Rdečega morja. Če bi s pomočjo dveh jezov, katerih eden bi bil na severnem, drugi pa na južnem koncu, izsušili Rdeče morje, pravi inženir, bi mogli tja speljati vodo iz Indijskega oceana in iz Sredozemskega morja. Tokovi, ki bi nastali pri tem, bi sproževali električno energijo. Uresničenje te zamisli bi stalo kakih 1000 milijard dolarjev, torej približno dvakrat več kot bo stala graditev Asuanskega jezua.

ta vrata menjalne dvorane, da ni nikjer več uslužbencev. Sprežil je alarmne naprave, sam pa je s pištolo v roki stopil v dvorano. Vrata v kletne prostore so bila napol odprta, izza njih pa je kukala cev avtomata. Ko je agent opazil, je bilo že prepozno. Dobil je dva strela v trebuh in se onesvestil.

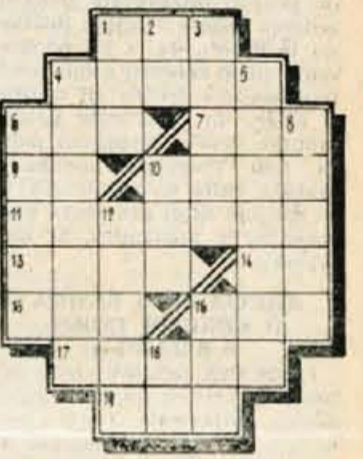
Ko je prišla policija, je avto še stal pred banko, a videti ni bilo nikogar. Komaj pa so moške pravice odmaknili pete od svojih avtomobilov, že so izza vogla pritekli štirje mladeniči s kovčki v rokah in skočili v enega izmed policijskih avtomobilov. Nato so naglo izginili.

Policija jim je skušala slediti, toda spričo neverjetne izurjenosti mladeniča za volanom je kmalu izgubila sled. Avto so našli čez tri dni v nekem kanalu izven mesta. Bančne uslužbenice pa so odkrili šele čez štiri dni zaklenjene v nekem stranskem hodniku pod banko.

Zmanjkalo je okrog 20 milijonov dolarjev.

Take stvari se dogajajo v deželi neomejenih možnosti. Ameriška policija se s pomočjo šol zelo trudi, da bi bilo temu že enkrat konec. Toda žal so uspehi tega skupnega dela še majhni. Ameriška javnost pa je mnenja, da bi bil skrajni čas nastopiti resnejše proti mladotletnim gangsterjem, ki iz dneva v dan bolj ogrožajo imetje in pa celo življenja ljudi.

Križanka št. 59

Vedoravno: 1. matematični izraz, 4. stran neba, 6. zgoden, 7. oziralni zaimek, 9. začetnici poljskega pisatelja (»Z ognjem in mečem«), 10. ljubljanska veleblagovnica, 11. priimek naše pisateljice, avtorice romana »Hiša večera«, 13. števnik, 14. pritrdilnica, 15. žabji glas, 16. glej 7. vedoravno, 17. Vladimir Ilič Uljanov, 19. kraj pri Trzinu.

Navpično: 1. tatarski poglavar, 2. medmet, 3. stara prostorninska mera, 4. zasnova, ideja, 5. možko ime, 6. bramor, 8. ptica roparica, 10. gluhi, 12. nemški filozof (Georg Wilh. Friedr., 1770—1831), 16. naslov romana angleškega pisatelja Kiplinga, 18. tuja oznaka za severovzhod.

haac Asimov 43 Jeklene kletke

»Ali nekaj prej.«
Komisar je zamišljeno zagrizel v debelo spodnjo ustnico. »Po tem bi lahko nekaj skleпали.«
»Zares?«
»Da. Tukaj je bil danes tisti fant, Vincent Barrett. Ali si to vedel?«
»Sem. Ampak, komisar, on prav gotovo ne bi napravil kaj takega.«
Komisar je pogledal Baleyja v obraz. »Zakaj ne? R. Sammy je prišel na njegovo mesto. Popolnoma ga razumem, kako se je počutil. Verjetno misli, da se mu je zgodila krivica. In želi se maščevati. To je čisto razumljivo. Toda dejstvo, da je on odšel iz stavbe ob 14. uri, ti pa si slišal Sammyja še ob 14.30, in to ga rešuje obtožbe. Seveda bi bil lahko dal R. Sammyju alfa-razpršilec preden je odšel, in mu ukazal, naj ga čez eno uro uporabi. Ampak v tem primeru nastane vprašanje, kje naj bi dobil alfa-razpršilec. To je popolnoma nemogoče. Vrnimo se k R. Sammyju. Kaj je rekel, ko si govoril z njim ob 14.30?«
Baley se je vidno obotavljal, potem pa je dejal: »Ne spominjam se. Odpravljal sem se že in mudilo se mi je.«
»Kam si šel?«
»Z Dancelom sva šla v tovarno kvasa. Mimogrede, o tem bi se rad s teboj pogovoril.«
»Kasneje. Kasneje.« Komisar si je podgrnil brado. »Jessie je bila danes tukaj, opazil sem. Mislim reči, pregledovali smo spiske obiskovalcev in slučajno sem opazil njeno ime.«
»Bila je tukaj,« je osorno rekel Baley.
»Zakaj?«
»Osebnostne zadeve.«
»Morali jo bomo zaslišati; gola formalnost.«
»Popolnoma jasno, komisar. In še nekaj: kaj je z alfa-razpršilecem? Ali ste ugotovili, od kod je prišel?«
»Da, smo. Prinešen je bil iz energetske centrale.«
»In kaj pravijo tam, kako so ga izgubili?«

»Nič ne pravijo, ne vede. Ampak poslušaj, Lije, vse to nima s tabo, razen formalnega spraševanja, nobene zveze. Ti se kar drži svojega primera. To je samo... Nič, ti kar nadaljuj s primerom v Mestu Vsemirecev.«
Baley je rekel: »Ali bi lahko dal jaz svoje izjave kasneje, komisar? Tako je namreč, da še nisem jedel.«
Komisarjevi naočniki so se obrnili k Baleyju. »Kajpada, le pojdi jest. Toda ostani v Odscku, prosim. Tvoj partner ima prav, Lije,« videti je bilo, da se izogiba uporabljanju R. Dancelovega imena, »potreben nam je motiv. Motiv!«
Baley je začutil, kako ga je nenadoma nekje zmrazilo.
Nekaj izven njega, nekaj tujega je tega dne vodilo dogodka, in večraj, in predvečrajšnjim in se poigralo z njim kot z žogo. Še enkrat so se posamezni drobci povezali v sliko.
Dejal je: »S katere energetske centrale je prišel alfa-razpršilec, komisar?«
»S tiste v Williamsburgu. Zakaj?«
»Nič, nič.«
Ko je z R. Dancelom odhajal iz pisarne, je Baley zaslišal, kako komisar mrmra: »Motiv, motiv.«
Baleo je jedel v mali in le malokrat uporabljeni jedilnici v Odscku. Jedel je polnjene paradižnike s solato, a se sploh ni zavedal, kaj daje v usta. In ko je pojedel zadnji zalogaj, je še vedno grabil z vilicami po krožniku in nosil v usta nekaj, česar ni bilo več. Opazil je, da maha z vilicami v prazno, pa jih je izpustil, da je pridušeno zažvenketale.
Zaklical je: »Dancel!«
R. Dancel je sedel pri sosednji mizi, kot bi želel pustiti Baleyja samega, naj v miru preiščuje, ali pa, kot bi si sam zaželel samote. Baleyju je bilo vseeno, kaj od obojega je bilo res. Dancel je vstal in se preselil k Baleyju. »Zeliš, partner Elijah?«
Baley ga ni pogledal. »Dancel, potreboval bom tvojo pomoč.«
»Kakšno?«
»Zasliševali bodo mene in Jessie. Temu se ne bova mogla izogniti. Dovoli mi da odgovorjam na vprašanja na svoj način. Ali me razumeš?«
»Seveda razumem, kaj hočeš povedati. In vendar, če mi bodo zastavili direktno vprašanje, ne bom mogel odgovoriti drugače, kot po resnici.«

»Če te vprašajo naravnost, potem je stvar drugačna. Jaz te prosim le, da ne daješ prostovoljnih informacij. To pa zmores, kajne?«
»Mislim da, Elijah, če s svojim molčanjem ne bom škodoval človeškemu bitju.«
Baley je mrko rekel: »Meni boš škodoval, če ne boš malčal, v to bodi prepričan.«
»Ne razumem popolnoma tvojega stališča, partner Elijah. Dogodek z R. Sammyjem tebe sploh ne zadeva.«
»Ne? Vsa stvar se suka okrog motiva, kajne? Ti si vprašal po motivu. Komisar misli o motivu. In tudi jaz mislim. Zakaj je bilo nekomu koristno, da je ubil R. Sammyja? Pazi, to ni samo vprašanje Sammyja. Lahko vodi tudi naprej do želje po uničevanju vseh robotov. Vsi prebivalci Zemlje si to želijo. Vprašanje je, kdo je želel ubiti R. Sammyja? Morda je hotel to Vincent Barrett, toda komisar je rekel, da on ni mogel priti do alfa-razpršilca in prav ima. Iskati moramo drugje in jasno je, da ima neka oseba motiv. In to zelo očiten motiv. Motiv, ki ga mora vsakdo videti.«
»Kdo je ta oseba, Elijah?«
In Baley je rekel tiho: »Jaz sem ta oseba, Dancel.«
R. Dancelov brezizrazni obraz se pod udarcem te izjave ni spremenil. Le stresel je z glavo.
Baley je rekel: »Ti se ne strinjaš. Moja žena je danes prišla v Urad. Oni to vedo. Komisar je celo radoveden. Če mi ne bi bil prijatelj, me ne bi tako hitro nehal izpraševati. In zdaj se bo zvedelo tudi zakaj. To je gotovo. Ona je sodelavce v konspiraciji; nenevarni in navadni sodelavce, a vendar gre za konspiracijo. Policaj ne more dopuščati, da bi bila njegova žena vmešana v tako stvar. Kajpada se bom na vse kriplje trudil, da bom vse prikril.«
Kdo navsezadnje, ve kaj o tem? Ti in jaz in, seveda, Jessie — in R. Sammy. On je videl v paničnem strahu. Ko ji je povedal, da sva midva ukazala, naj naju nihče ne moti, je najbrž izgubila oblast nad seboj. Videl si, kakšna je bila, ko je prišla k nama.«
R. Dancel je rekel: »Ni verjetno, da je ona povedala kaj R. Sammyju.«
»Morda je tako. Toda jaz rekonstruiram dogodka tako, kakor jih bodo oni. Rekli bodo, da mu je povedala. Tu je moj motiv. Ubil sem ga, da zakrijem stvar.«
»Ne bodo tako mislili.«

Te dni po svetu

AVSTRILJSKI TISK MOLCI
Stiričlanska delegacija Koroških Slovencev, ki je v sredo priredila na Dunaju tiskovno konferenco, je v četrtek obiskala še podpredsednika avstrijske vlade dr. Pittermanna in prosvetnega ministra dr. Drimmla.

ARABSKI SPORAZUM O NAFTAI

Ožji odbor za nafto Ekonomskega sveta Arabske lige, ki od sobote zaseda v Kairu, je dosegel sporazum o tem, da bodo arabske dežele uveljavljale skupno petrolejsko politiko, da bi zaščitile arabske vire dohodkov.

TRETJA BELA KNJIGA O ODNOSIH INDIJE S KITAJSKO

Predsednik indijske vlade Nehru je v četrtek predložil indijskemu parlamentu tretjo Belo knjigo, ki vsebuje besedila 44 dokumentov - not, pism in spomenic - ki sta jih izmenjali belgijska in pekinška vlada v času od novembra 1959 do marca 1960.

PREISKAVA EKSPLOZIVJE V HAVANI

Mednarodna preiskovalna komisija je začela preiskovati, kako je prišlo do katastrofalne eksplozije na francoski tovorni ladji »La Coubre« v havanski luki.

LJUDJE IN DOGODKI NOVA PREIZKUŠNJA

V torek, 15. marca, se bo v Ženevi sestel 10-članski paritetni odbor za razorožitev. Razorožitvena pogajanja se bodo po treh letih spet nadaljevala na blokovski osnovi.

Predvsem sodi v ta okvir sklep Vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze o zmanjšanju oboroženih sil. Razen tega je na svoji azijski turneji sovjetski premier Hruščev večkrat poudaril, da so stališča Vzhoda in Zahoda o nekaterih problemih razorožitve zelo podobna.

podprle predlog sovjetskega premiera Hruščeva o popolni razorožitvi v štirih letih. Hkrati bodo te države prišle na konferenco že z nekaterimi konkretnimi dokazi o pripravljenosti za razorožitev.

TELESNA KULTURA

SZDL Bohinj o telesni vzgoji

Včeraj se je prvič zbral na zasedanju plenum Občinskega odbora SZDL Bohinj, ki je bil izvoljen na zadnji občinski konferenci.

Telesne vzgoje v družbenem življenju bohinjske občine. Pri tem so izhajali iz stališča, da je telesna vzgoja vsestransko nujna in da predstavlja del družbenega standarda.

svoje razdobljenosti niso bile kos nalogam. Po izstopu iz šole, kjer je telesna vzgoja zabeležila širši razmah, mladina nima povsod oprijemljive možnosti, da bi se še nadalje ukvarjala s telesno vzgojo.

VSE BO NARED

Za gledalce, ki bodo obiskali Planico z motornimi vozili, se bodo lahko pripeljali prav do skakalnice. Cesta od odepca v Ratečah bo lepa in očiščena.

Parkiranje motornih vozil izven parkirnega prostora ne bo dovoljeno.

Vsa gostinska podjetja Kranj-Planica bodo v času planiške prireditve pripravila bogato izbiro okrepčil in pijač.

Na železniški postaji v Ratečah in na prireditvenem prostoru, to je med skakalnicami in Domom v Planici bodo gostinska podjetja nudila gledalcem tople in mrzle pijače, jedila in enolončnice.

ŠAHOVSKO PRVENSTVO GORENJSKE

Danes popoldne ob 16. uri bo v prostorih šahovskega kluba Kranj otvoritev letošnjega prvenstva Gorenjske za posameznike.

DANES IN JUTRI MEDNARODNE TEKME NA KRVAVCU

Danes in v nedeljo bodo na Krvavcu mednarodne smučarske tekme pod pokroviteljstvom Turistične zveze Gorenjske.

Marca je bilo na pobočju Vitranca spet živahno. V smučanju so tekmovali šole kranjskega okraja, in sicer so prvi dan nastopile osemletke, drugi dan pa gimnazije in srednje strokovne šole.

V znamenju jubilejev

Sportno in telesnovzgojno delovanje v Naklem pri Kranju ima že dolgo tradicijo. Društvo Partizan bo namreč letos praznovalo 30-letnico ustanovitve prvega telovadnega društva v Naklem in 25-letnico ustanovitve športnega društva »Slovan«.

Nogometno moštvo »Partizana« iz Nakla

Prpriave za družbeni plan v kranjski občini Zaposlovanje in most čez Kokro

Na vprašanja, ki jih je naše uredništvo pripravilo pred sprejemanjem občinskih družbenih planov za vse predsednike občinskih ljudskih odborov, je tokrat odgovoril predsednik občinskega ljudskega odbora Kranj FRANC PUHAR.

-V kakšni fazi je priprava družbenega načrta v vaši občini?-

-V četrtek, 10. marca, je bila na zasedanju občinskega ljudskega odbora prva razprava o družbenem načrtu kranjske občine.

Istega dne se bodo pričeli v kranjski občini tudi zbori volivcev. Na njih bodo odborniki tolmačili družbeni načrt.

kjer bodo volivci dali še svoje pripombe k družbenemu načrtu kranjske občine. 31. marca, pa bo prišel plan naše komunne v dokončno sprejemanje.

-In kaj je v predlogu za leto 1960 najbistvenejše?-

-Predvsem moram na prvem mestu poudariti zaposlovanje. Zato so tudi odborniki na zadnjem zasedanju v četrtek sprejeli sklep, da se je treba še enkrat pogovoriti s posameznimi predstavniki podjetij o dokončni politiki zaposlovanja v kranjski komunni.

Druga bistvena stvar v načrtu naše občine je gradnja mostu čez Kokro. Na zadnjem zasedanju so se vsi odborniki ogreli za to, da se v gradnjo mostu prične še letos.

Poudarjena pa je tudi nadaljna gradnja prepotrebnihs stanovanj za delavce.

M. Z.

Srednješolsko smučarsko prvenstvo

Množičnost

Tovarna športnega orodja »Elan« darovala več parov smučarj

stopile osemletke, drugi dan pa gimnazije in srednje strokovne šole.

Svet za šolstvo pri OLO Kranj organizira vsako leto 5 srednješolskih športnih tekmovanj, in to v februarju tekmovalje v smučarskih disciplinah, v aprilu tekmovalje v vajah na orodju, v maju tekmovalje v športnih igrah, v juniju v atletiki in plavanju.

Letošeje srednješolsko prvenstvo v smučanju je bilo odlično organizirano, presenetli pa so s svojimi rezultati tudi nekateri mladinci. Tekmovalje je bilo ekipno in posamično. Vse vproplisrane ekipe so dobile nagrade.

Lahko trdimo, da je bilo to prvenstvo doslej na Gorenjskem najbolj množično tekmovalje, saj je sodelovalo na izbirnih in na okrajnih tekmah nad tisoč dijakov vseh šol kranjskega okraja.

Rezultati pa so naslednji: osnovne šole teki 1 km ženske: 1. Pavla Puc (Gorje) 4:12,0; ekipno pa je bila v tekih razvrstitev naslednja: 1. Gorje 8:58,9; moški tek na 2 km: 1. Janez Tomezje (Gorje) 8:55,0; ekipno pa je bil plasman naslednji: 1. Gorje 18:01,0; skoki moški: 1. Andrej Pečar (Kranjska gora) 196 (18, 17); ekipno - skoki: 1. Kranjska gora 368 točk; 1. Kranjska gora 368 točk; veleslalom ženske: 1. Vera Črnežič (Kranjska gora) 26,2; ekipno veleslalom: 1. Kranjska gora 54,0; veleslalom moški: 1.

do 2. Boni Čeh (Jes.) in Blaž Jakopič (Jes.) 43,4; ekipno veleslalom: 1. Jesenice 1:26,8; osnovne šole končni rezultati: 1. Kranjska gora 230, 2. Bled 206 točk, itd.

Gimnazije in strokovne šole - tek ženske 2 km: 1. Emilija Čelik (Jesenice) 8:54,6; ekipno: Gimnazija (Jesenice) 21:20,5; moški tek 5 km: 1. Vinko Proprotnik (IKS Iskra) 14:43,1; ekipno: MIS (Jesenice) 31:49,12; skoki: 1. Milan Kunšič (MIS Jesenice) 210,55 (27, 25,5); ekipno: MIS (Jesenice) 398,77 točk; veleslalom ženske: 1. Majda Ankele (ESS) 0,34; ekipno: 1. Gimnazija (Jesenice) 1:30,3; veleslalom moški: 1. Andrej Kljnar (Jesenice) 47,8; ekipno: Gimnazija Jesenice 1:41,6; končni plasman srednjih šol pa je naslednji: 1. Gimnazija Jesenice 196,2, 2. MIS Jesenice 140, 3. IKS Iskra Kranj 136 točk, itd.

M. Zivković

Zadnje vesti

DOMA...

BEOGRAD, 11. marca - Vrednost izvoza naših elektroindustrijskih proizvodov je lani dosegla 6 milijard 182 milijonov deviznih dinarjev. Povečanje izvoza elektroindustrijskih izdelkov je rezultat vse večje proizvodnje, ki je v minulih letih rasla povprečno za 20% na leto, boljše kvalitete in širše izbire proizvodov, pa tudi organiziranega nastopanja zunanjetrgovinskih podjetij na tujih tržiščih.

BEOGRAD, 11. marca - Pri Centralnem svetu Zveze sindikatov Jugoslavije so ustanovili informativno središče, ki naj popularizira delavsko samoupravljanje, dejavnost sindikatov in splošne socialistične odnose v jugoslovanskem gospodarstvu.

ZAGREB, 11. marca - Danes se je v Zagrebu pričelo posvetovanje o uvajanju kadrovske službe v črni metalurgiji in o ustanavljanju tovarniških centrov za izvenšolsko vzgojo kadrov.

... IN PO SVETU

NEW YORK, 11. marca - Iz New Yorka poročajo, da bo azijsko-afriška skupina v Združenih narodih zahtevala sklicanje izrednega zasedanja generalne skupščine zaradi francoskih poskusov v jedrskim orožjem v Sahari.